

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Martta Heimo

Terveyskioski suuhygienistiopiskelijan harjoittelupaikkana

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Suuhygienisti, AMK

Suunterveydenhuollon tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

9.11.2019

Tekijä	Martta Heimo
Otsikko	Terveyskioski suuhygienistiopiskelijan harjoittelupaikkana
Sivumäärä Aika	27 + 3 liitettä 9.11.2019
Tutkinto	Suuhygienisti (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelma
Ohjaaja	TtM Helena Stedt
<p>Metropolian Ammattikorkeakoulun suuhygienistiopiskelijoiden harjoittelu tapahtuu pääasiassa Suunhoidon opetuslinikalla ja sosiaali- ja terveystalon palvelupisteissä. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella, miten suun terveydenhuollon opiskelijat voisivat suorittaa osan harjoittelusta suunnitteilla olevassa Metropolian Myllypuron kampuksen moniammatillisessa, matalan kynnyksen palvelupisteen terveystioskioskissa. Opinnäytetyön tavoitteena oli laatia lomake, jossa konkreettisin esimerkein esitetään ideoita suuhygienistiopiskelijoiden harjoittelujaksoille terveystioskiin.</p> <p>Terveystioski tuo opiskelijoille uuden harjoittelupaikan, jossa he voivat harjoitella kampuksen asiakkaiden motivointia suun terveyden ylläpitoon moniammatillisessa tiimissä. Työ toteutettiin tutkimuksellista kehittämistyön menetelmää käyttäen, jonka lähestymistapa oli konstrukttiivinen. Tutkimuksellisessa kehitystyössä käytettiin apuna aikaisempaa terveystioskiokeja koskevaa kirjallisuutta sekä Metropolia Ammattikorkeakoulun suun hoidon tutkinto-ohjelman opetussuunnitelmaa, jotka toimivat pohjana Myllypuron kampukselle suunniteltavan Terveystioskin suuhygienistien harjoittelujaksojen ideoinnissa.</p> <p>Opinnäytetyön tuotoksina syntyi lomake, jonka pohjana käytettiin suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman opintojaksojen teemoja, sisältöjä ja tavoitteita, ja kuvio, joka esittelee terveystioskioskissa tapahtuvat suuhygienistiopiskelijoiden harjoittelujaksot teemoittain. Kummassakin tuotoksessa esitetään esimerkkejä mahdollisista terveystioskiharjoittelujaksoista. Kummassakaan tuotoksessa ei kuitenkaan otettu kantaa suuhygienistiopiskelijoiden harjoittelujaksojen pituuteen.</p> <p>Suuhygienistin työn tavoite on koko väestön suun terveyden edistäminen ja sairauksien ehkäiseminen. Matalan kynnyksen palvelut ovat yksi tapa laajentaa moniammatillista ammatiosaamista ja ennaltaehkäisevää työtä jo opiskeluaikana. Työn tuotoksena luotu taulukko tuo esiin konkreettiset esimerkit, mitä suuhygienistiopiskelijat voivat terveystioskioskissa tehdä opintojensa alusta loppuun asti. Tuotoksena syntyneet esimerkit eivät ole ajankohdasta ja paikasta riippuvaisia, eli kyseiset esimerkit ovat muunneltavia sekä siirrettävissä ajankohdasta ja paikasta toiseen läpi opintojen.</p>	
Avainsanat	Suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelma, moniammatillinen yhteistyö, terveystioski, suun terveyden edistäminen

Author	Martta Heimo
Title	Practical training of oral hygiene student in walk-in clinic
Number of Pages	27 + 3 appendices
Date	9 November 2019
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Oral Hygiene
Instructor	Helena Stedt, Senior Lecturer, MNSc
<p>Oral hygiene students at Metropolia University of Applied Sciences are mainly trained in the teaching clinic and in the health-care centers. The purpose of this thesis was to consider how oral health students could complete part of the internship at the planned Metropolia Myllypuro campus multi-professional, low-threshold walk-in clinic. This thesis aimed to create a form, which gives concrete examples of oral hygiene students' training periods in this walk-in clinic.</p> <p>The walk-in clinic provides students a new internship training clinic, in which they can practice with clients to maintain oral health in a multi-professional team. The work was done using a research-based development work method with a constructive approach. Earlier literature about walk-in clinics and the curriculum of the Metropolia University of Applied Sciences' of Oral Health Care were used as a basis for this practice-based thesis. These also served as a starting point for brainstorming of walk-in clinic for Myllypuro campus.</p> <p>The output of the thesis was a form and figure based on the themes, contents and objectives of the degree programs in oral health, and a graph showing the training periods of oral hygiene students by theme at the planned walk-in clinic. The output from both examples of possible walk-in clinic training periods. However, neither of these outputs considered the length of the training periods for oral hygiene students in the walk-in clinic.</p> <p>The goal of a dental hygienist is to promote oral health and prevent diseases in the entire population. Low-threshold services are one way of expanding multi-professional craft skills and preventive work already during the studies. This thesis gives concrete examples as an output of what oral hygiene students can do at the walk-in clinic training periods from the start to the end of their studies. The results created in this work are not time- nor place-dependents, which mean that they are adaptable and transferable through time and place throughout the studies.</p>	
Keywords	Degree Program in Oral Health Care, Multiprofessional Collaboration, Walk-in clinic, Retail clinicHealth Kiosk, Oral Health Promotion

Sisällys

1	Johdanto	2
2	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoitteet ja kehittämistehtävät	3
3	Opinnäytetyön tietoperusta	3
3.1	Suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelma	4
3.2	Terveyden edistäminen	5
3.3	Moniammatillinen yhteistyö suun terveydenhuollossa	7
3.4	Terveyskioski käsitteenä	8
3.5	Terveyskioskiin liittyvä aikaisempi tutkimus	10
4	Opinnäytetyön toiminnallinen toteutus	11
4.1	Menetelmälliset lähtökohdat	11
4.2	Toimintaympäristö, kohderyhmät ja hyödynsaajat	12
4.3	Lähtötilanteen kartoitus	12
4.4	Toiminnan etenemisen ja työskentelyn kuvaus	13
5	Opinnäytetyön tuotos ja tulokset	15
6	Pohdinta	19
6.1	Tuotoksen tarkastelu	19
6.2	Eettisyys ja luotettavuus	21
6.3	Tuotoksen hyödyntäminen	22
6.4	Kehittämisehdotukset	22
6.5	Ammatillinen kasvu	23
	Lähteet	24
	 Liitteet	
	Liite 1. Hakuprosessin kuvaus	
	Liite 2. Aineiston kuvaus	
	Liite 3. Esimerkkejä suuhygienistiopiskelijan harjoittelusta moniammatillisessa terveyskioskissa	

1 Johdanto

Suun terveydenhuollon palvelut kuuluvat koko väestölle. Kansalaisille tulee tarjota tasa-
puoliset ja yksilölliset palvelut. Suun terveydenhuollonpalveluihin kuuluu terveyden edis-
tämistä, varhaista puuttumista asiakkaan omahoidon puutoksiin, terveysneuvontaa, hoi-
don tarpeen määrittelemistä, mahdollisia jatkotutkimuksia ja jatkohoitoon ohjaamista.
(Terveydenhuoltolaki 2010/1326).

Suunterveys on olennainen osa ihmisen hyvinvointia ja terveyttä. Suussa piilevät ja kroo-
niset sairaudet voivat edesauttaa vakavien sairauksien puhkeamista. Huono suunter-
veys on yksi riskitekijöistä mm. valtimonkovettumataudissa ja sydän- ja aivoinfarktissa.
Melko suurella osalla aikuisista on suussaan jonkinasteinen krooninen tulehdus. Ter-
veelliset elintavat ja hampaiden hyvä itsehoito on siis tärkeää.

Suuhygienistin työn tavoite on suun terveyden edistäminen, ylläpitäminen ja sairauksien
ehkäiseminen. Työ on vaativaa ja laaja-alaisen osaamisen lisäksi on osattava työsken-
nellä itsenäisesti ja moniammatillisissa työryhmissä. Yhteistyö terveydenhuoltohenkilös-
tön ja muiden terveyttä edistävien tahojen kanssa on haasteellista, motivoivaa ja olen-
nainen osa työtä. Yhteistyötä tehdään puhe- ja toimintaterapeuttien kanssa, sosiaalialan
asiantuntijoiden, taidealan ammattilaisten ja opettajien kanssa. (Ammattina suuhygienisti
2019).

Suuhygienistiopiskelijoista koostuvien ryhmien kehittämistöiden tarkoituksena oli suun-
nitella terveyskioski Metropolian Myllypuron kampukselle, joka perustuu moniammatilli-
seen yhteistyöhön. Nämä ryhmät koostuivat aiheista Terveyskioskin toimintasuunni-
telma, sähköinen kysely suun terveydestä ja sosiaalinen media terveyden edistämisen
välineenä. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella suuhygienistiopiskelijoiden
harjoittelun toteutumista opintojen eri vaiheissa Metropolian Myllypuron kampuksen mo-
niammatillisessa terveyskioskissa ja työstää näiden harjoitteluideoiden tueksi lomake.
Aihetta käsitellään suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman teemojen sisällön ja tavoit-
teiden pohjalta käyttäen apuna tutkimuksellisen kehitystyönmenetelmää ja terveyskios-
keihin liittyvää aikaisempaa tutkimusta.

2 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoitteet ja kehittämistehtävät

Tässä opinnäytetyössä oli tarkoituksena suunnitella ideoita/esimerkkejä siitä, miten suuhygienistiopiskelijat voivat suorittaa osan harjoittelujaksoista Metropolian Myllypuron kampuksen moniammatillisessa terveystioskissa. Ehdotukset esitetään taulukossa (liite 3), joita voidaan käyttää hyväksi terveystioskin harjoittelujaksoja suunniteltaessa. Terveystioskissa tulee harjoittelemaan moniammatillinen, sosiaali- ja terveysalan opiskelijoista koostuva tiimi. Tavoitteena on luoda konkreettisia esimerkkejä lomakkeen muodossa siitä, mitä suuhygienistiopiskelija voi tehdä terveystioskiharjoittelussa ja mitä opiskelijalta voidaan opintojen eri vaiheessa odottaa. Opinnäytetyön kehittämistehtävät ovat:

1. Miten suuhygienistiopiskelija voi suorittaa osia harjoiteluista moniammatillisessa terveystioskissa ensimmäisestä lukukaudesta lähtien aina viimeiseen lukukauteen?
2. Mitä valmiuksia suuhygienistiopiskelija saavuttaa toimiessaan harjoittelussa terveystioskin moniammatillisessa tiimissä?

Esimerkit ovat koottu kahteen eri tuotokseen. Kuvio on rakennettu teemoittain ja taulukko opintojaksoittain. Molemmat tuotokset pohjautuvat suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman opetussuunnitelmaan.

3 Opinnäytetyön tietoperusta

Tiedonhakuprosessia ohjaavat opinnäytetyön tarkoitus, tavoitteet ja kehittämistehtävät. Tietoperusta ja runko lomakkeelle rakentuu suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman opetussuunnitelman teemoista, tavoitteista ja sisällöistä.

Aineistohakua on tehty sanoilla ”terveystioski”, ”moniammatillisuus”, ”terveyden edistäminen”, ”suun terveyden edistäminen”, ”moniammatillinen terveystioski”, ”moniammatillinen terveydenhoitotiimi” sekä ”walk in clinic”, ”retail clinic” ja ”health promotion”. Tiedonhakuprosessi on kuvattu tarkemmin liitteessä 1 ja tiedonhakuun liittyvä aineiston kuvaus liitteessä 2.

3.1 Suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelma

Suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelma jakaantuu neljään teemaan Helsingin Metropolian ammattikorkeakoulussa. Ensimmäinen teema on Terveyden edistäminen ja suun terveydenhoitotyön kehittävä osaaminen (60 op). Teemassa tutustutaan projektin kautta moniasiantuntijaiseen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistyöhön ja tässä osassa opiskelijan tulee jakaa suun terveydenhoitotyön osaamista eri toimijoiden kanssa. Eettinen arvoperusta terveydenhoitotyölle omaksutaan tässä teemassa ja tutustutaan kehityopsykologiaan. Omahoidon ohjaus, perustietojen kirjaaminen, ekologisuus ja oman toiminnan vaikutukset opitaan tässä teemassa. (Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019.)

Toinen teema on kliinisen Suun terveydenhoitotyön kehittävä osaaminen (60 op). Yhtenä tämän teeman tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa yksilöllistä suun terveydenhoitotyötä Metropolia Ammattikorkeakoulun suunhoidon opetuslinikalla. Tässä osassa perehdytään yhteisölliseen asiantuntijuuteen. Teema sisältää kivunlievityksen, suun terveydenhoitotyön arvioinnin, reflektoinnin ja kehittämisen. Opiskeluun kuuluu suomen, ruotsin ja englannin kielellä kommunikointi. Potilastietojärjestelmä sekä työelämäkumppanien ja työelämän kehittämistarpeet tulevat tutuksi. Ammattietiikka ja työyhteisön jäsenten tasavertaisuuden käsite tulee tutuksi. Ekologisuus, ympäristöturvallisuus, käyttöturvallisuusohjeiden hallinta kuuluvat opetussuunnitelmaan. (Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019.)

Kolmantena teemana on Kuntouttavan ja yhteisöllisen suun terveydenhoitotyön kehittävä osaaminen (60 op). Eri kulttuurien ymmärtäminen, niiden kanssa työelämässä toimiminen sekä niiden vaikutus suun terveydenhoitoon, terveysvalmennukseen ja terveyden edistämiseen ovat keskeisessä osassa. Teemaan kuuluu *pro auctore* -lääkemääräyksen opettelu ja sen hallinta. Opiskelijan tulisi oppia ohjaamaan sosiaali- ja terveysalan henkilöstöä, perheitä ja asiakkaita kotihoidossa, laitoksissa ja sairaaloissa. Sosiaalinen media, luova ratkaisukyky yhdessä työtapojen kehittämisen kanssa kuuluu teemaan. (Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019.)

Neljäs ja viimeinen teema on nimeltään Itsenäisen ja konsultatiivisen suun terveydenhoitotyön kehittävä osaaminen (30 op). Oleellista on työelämälähtöisyys sekä itsenäinen

kyky ratkaista ongelmia sekä kyky kehittää työympäristöään ja työmenetelmiään siten, että vältetään fyysisiltä, sosiaalisilta ja psyykkisiltä riskeiltä. Tähän teemaan kuuluu myös erikoissairaanhoidon osaaminen suun terveydenhuollon näkökulmasta sekä kansainvälinen osaaminen tutkimus- ja kehitystyön metodeja käyttäen. (Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019.)

Näiden neljän teeman lisäksi opintoihin kuuluu 15 opintopistettä valinnaisia opintokokonaisuuksia. Valinnaiset voivat olla jo itsessään jokin valmis kokonaisuus. Tässä opinnäytetyössä ei käsitelty valinnaisia opintokokonaisuuksia. Kaikkien teemojen osaamistavoitteiden saavuttaminen on lähtökohtana ammatilliselle kehittymiselle. Teoreettinen kehys saadaan opetuksesta ja osaaminen työelämästä ja harjoitteluista.

3.2 Terveyden edistäminen

Kuntalain mukaan kunnan tehtäviin kuuluu edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävä kehitystä. Kunta itse päättää, miten tähän velvoitteeseen vastataan. Terveys 2015 -kansanterveysohjelmassa on linjattu kansalliset terveyden edistämisen tavoitteet. Yleisenä tavoitteena on terveyden, hyvinvoinnin ja toimintakykyisyyden lisääminen, väestöryhmien välisten terveyserojen vähentäminen ja elämänlaadun parantaminen. 2006 kansanterveyslain uudistuksessa (2005/928) säädettiin terveyden edistämisestä osana kansanterveystyötä. Kansanterveystyön tehtäviin kuuluu lain mukaan ihmisten terveydentilan ja siihen vaikuttavien tekijöiden seuranta, huolehtiminen siitä, että terveystieteiden tutkimustulokset otetaan huomioon kunnissa, yhteistyö julkisten ja yksityisten toimijoiden välillä, jotta terveydenedistämistä toteutettaisiin kaikilla osa-alueilla (Sosiaali- ja terveysministeriö 2016.)

Ensisijainen vastuu lähipiirin ja omasta terveyden edistämisestä on yksilöllä itsellään. Yksilön tiedolliset ja tiedostamattomat voimavarat kuitenkin vaikuttavat vahvasti yksilöön ja tämän tekemiin valintoihin; kulttuurin ja ympäristön antamat virikkeet muovaavat yksilöä. Kunnan tehtävänä on tällöin tukea jo kansanterveyslain nojalla yksilöitä. Kunnan tulisi mahdollistaa terveellisten valintojen mahdollisuuksia, elinoloja, työoloja, palvelujen toimivuutta, jotta terveyden edistäminen yksilön itsensä ja tämän ympärillä toteutuu. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2016.)

Yksi suuhygienistin tärkein tehtävä on tehdä terveyttä edistävää työtä (Tietoa suuhygienistin ammattitaitovaatimuksista 2016). On tärkeää ymmärtää mitä terveyden edistäminen tarkoittaa ja mitä tarkoittaa suun terveyden edistäminen, jotta sitä pystyy toteuttamaan käytännössä. Suun terveyden edistäminen on kaikkea sitä, joka auttaa suuta pysymään terveenä ja toimintakykyisenä. Parhaiten suun terveyttä edistetään terveellisillä elintavoilla. Tämä tarkoittaa sitä, että eri terveystieteen toimijoilla tulisi olla vahva yhteistyö pohjalla (Hausen – Lahti – Nordblad 2007: 54-55).

Terveyden edistämässä pyritään mahdollistamaan inhimillisen elämän toteutumista, se on arvotyöskentelyä. Jokainen yksilö on omien terveystietojensa tuotos, mutta myös nivoutuneena oman ympäristönsä ja yhteiskuntansa mahdollisuuksiin. Työyhteisöissä tarvitaan yhteistä näkemystä terveyden edistämisestä, sen merkityksestä ja sitoutumisesta yhteisesti sovittuihin käytäntöihin ja toimintatapoihin. (Pietilä – Halkoaho - Matveinen 2010: 18-259.) Työn päämäärän tunnistaminen motivaation lähteenä, moniammatillinen yhteistyö sekä oman ja kollegoiden työn osaamisen arvostaminen ovat kaikki merkittäviä terveyttä edistävän toiminnan mahdollistajia.

Terveyden edistäminen voidaan määritellä toiminnaksi, joka tähtää hyvinvoinnin ja terveyden aikaansaamiseen. Se on myös sairauksien ehkäisemistä. Arvot sekä välineellinen ja tavoitteellinen toiminta ohjaavat terveyden edistämistä. Promotiiviset ja preventiiviset toimintamuodot sisältyvät terveyden edistämiseen. Positiiviset tulokset perustuvat terveyttä suojaavien tekijöiden vahvistumiseen, terveystietojen kehittymiseen ja elämäntapojen muutokseen terveellisempään suuntaan. Yhteisön, yksilön ja yhteiskunnan terveys ja hyvinvointi ovat suoria toiminnan vaikutuksia. (Savola – Koskinen - Ollonqvist 2005: 13-16).

Suun terveyden edistäminen on yksilön, yhteiskunnan ja yhteisön välistä toimintaa, jonka tavoitteina pidetään yleisen hyvinvoinnin ja elämänlaadun lisäämistä. Suun terveyden edistäminen ei ole pelkästään suunhoidon ammattilaisten tehtävä. Yhteistyön tulee olla poikkihallinnollista. Ennaltaehkäisevät palvelut, suun sairauksien toteaminen varhaisessa vaiheessa ja näiden oikea-aikainen hoito lisäävät suun terveyttä ja vähentävät palveluiden käyttöä, jotka perustuvat sairauksien hoitoon. Suuhygienistin tulee verkostoitua, ottaa esille suun terveyden edistäminen ja kehittää moniammatillista verkostoa ja yhteistyötä esimerkiksi vanhainkotien, terveystietokeskusten, sairaalaosastojen välillä (Virtanen 2014: 6-9).

Kun katsotaan tulevaisuuteen ja sen suhteesta terveyden edistämiseen, on hyvä tiedostaa, että moniammatillisuus ja monitieteisyys vie terveyden edistämisen asiaa parhaiten eteenpäin (Pietilä ym. 2010). Terveyden edistämässä on laaja-alaisia tavoitteita, joita moniammatillinen yhteistyö ja osaaminen mahdollistaa parhaiten. Yhteistyön monimuotoisuus, johon kuuluu erilaisten näkemysten huomioon ottaminen, tiimityö, kollegoiden tuki, työn suunnittelu ja kollegoiden keskinäinen kommunikointi kuvaavat ammatillista yhteistyötä. Moniammatillinen tiimi sitoutuu yhteisiin tavoitteisiin ja kaiken perustana on luottamus.

3.3 Moniammatillinen yhteistyö suun terveydenhuollossa

Moniammatillisuutta on mahdollista tarkastella viidestä eri näkökulmasta; vuorovaikutuksellinen yhteistyö, verkostojen huomiointi, asiakaslähtöisyys, tiedon ja näkökulmien kokoaminen yhteen sekä rajojen ylitykset (Isoherranen 2005: 14-32). Vuorovaikutuksellinen yhteistyö toimii perustana moniammatillisuudelle. On tärkeää, että kaikilla jäsenillä on yhtenevä ajatus toiminnan tavoitteista (Karila – Nummenmaa 2001: 103-104). Verkostojen huomiointi vastaavasti tarkoittaa potilaan verkoston ottamista huomioon kaikissa potilaan hoitoa koskevissa tilanteissa. Asiakaslähtöisyydellä tarkoitetaan moniammatillista yhteistyötä asiantuntijaverkostossa, jolla pyritään huomioimaan kokonaisuus hoitotyössä. Tiedon ja näkökulmien kokoaminen yhteen tarkoittaa näiden käsittelemistä yhden yhteisen näkemyksen muodostamiseksi. (Isoherranen 2005.) Rajojen ylityksellä tarkoitetaan muun muassa sitä, että suuhygienisti työskentelee muiden alojen kanssa, jolloin suun terveydenhoito yhdistyy osaksi yleisterveydenhoitoa (Aaltonen 2007: 14). Moniammatillisessa työskentelyssä asiantuntijan rooli vaikuttaa siihen, kuinka hyvin työntekijä pystyy ylläpitämään tasa-arvoista toimintaan, vuorovaikutukseen, muiden ammattikuntien kunnioittamiseen ja rajojen ylittämiseen. Syntyy voimaantumisen tunnetta, kun moniammatillinen yhteistyö onnistuu. (Veijola 2004: 108-110.)

Moniammatillisuutta voidaan pitää sekä yhteisöllisenä että yksilöllisenä piirteenä. Kun puhutaan yksilön moniammatillisuudesta tarkoittaa se sosiaali- ja terveysalan yleisiä taitoja. Nämä taidot ovat moniammatillisuuden edellyttämää pätevyyttä. Käytännössä se tarkoittaa ongelmanratkaisu-, tiimityö-, johtamis-, projektityöskentely-, kehittämis- ja ohjaustaitoja. Tähän kaikkeen liittyy myös tunteet, asenteet ja yksilötason erilaiset

vuorovaikutustaidot. Yhteisöllisenä käsitteenä sitä kuvataan monimuotoiseksi vuorovaikutukseksi yhteisön ja sen jäsenten välillä (Katajamäki 2010: 102-163).

Moniammatillisuuteen oppiminen perustuu erilaisuuden kunnioittamiselle, motivaatiolle, yhteisöllisen oppimisen mahdollisuuksille, moniammatillisen osaamisen oppimiselle sekä ohjaukselle ja arvioinnille. Ydin on siinä, miten arvot ilmenevät omassa toiminnassa. Yhteisöllisen oppimisen osaaminen ilmenee yksilön ja yhteisön oppimisena eli sosiaali- ja terveysalan ja eri asiantuntijoiden vuorovaikutuksena sekä kanssakäymisenä samalla oppien. (Katajamäki 2010).

Tutkimustulosten mukaan moniammatillisuus on taito, joka opitaan aluksi intuitiivisesti ja kun osaaminen karttuu, ratkaistaan ongelmat yhä varmemmin yhdessä ongelmanratkaisuna (Katajamäki 2010). Myllypuron kampuksen terveystioskissa suuhygienistiopiskelijoilla tulisi olemaan arvokas mahdollisuus harjoittaa tulevaa työelämää varten moniammatillisuutta ja asiakkaiden kohtaamista.

Potilaan oikeuksien turvaaminen edellyttää moniammatillisia tiimejä (Terveystenhoitolaki 1326/2010). Hoitotiimi yhdessä asiakkaan kanssa määrittelee suun hoidon tarpeet ja yhteiset tavoitteet. Jotta tämä ideaalitalanne toteutuisi tarvitaan jo koulutuksessa alkavaa yhteistyön rakentamista, asenne- ja organisaatiomuutoksia. (Coleman 2005 – Lamsater – Eaves 2011: 33-39; MacEntee 2011: 34-40; Valachovic 2014: 25-27.) Moniammatillisen yhteistyön merkitys tiedostetaan suun terveystenhoollossa, mutta sitä saattaa heikentää suunterveystenhoollon yksiköiden fyysinen sijainti, yhteisten tietojärjestelmien ja asiakkaiden tiedonsiirron haasteet, tietämättömyys toisen ammattiryhmien ammattitaidosta ja puutteet yhdessä hoitamisen taidoista (Hilton 2014: 29-34; Edelstein 2014: 19-23; Humphris 2007: 48-55; Hooper 2014: 17-19).

3.4 Terveystioski käsitteenä

Terveystioskin mallia on kehitelty Yhdysvalloista tulevalla Retail Clinic – tai Walk in clinic -palvelumallista. Tarkoituksena oli tarjota asiakkaille sosiaali- ja terveystpalveluja matalan kynnyksen ajatuksella siellä missä asiakkaita on. Kioskit keskittyvät erityisesti ostoskeskuksiin. Tämä konsepti mahdollistaa joustavan ja asiakkaita yhdenvertaisesti kohtelevaan palvelumalliin. On myös ajateltu, että terveystioskimalli voisi säästää pitkällä

aikavälillä erikoissairaanhoidon kustannuksia (Terveyskioski 2011). Terveyskioski on esimerkki ennaltaehkäisevästä, matalankynnyksen toimintamallista (Kork 2016: 16).

Terveyskioskit ovat osa perusterveydenhuollon palvelukokonaisuutta. Ne tarjoavat matalan kynnyksen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, joissa lähtökohtana on asiakaslähtöisyys. Nämä ammattitaitoisten hoitajien ylläpitämät keskuksat sijaitsevat ihmisten läheisyydessä, kuten kauppakeskuksissa. Terveyskioskissa tarjotaan maksuttomia palveluja kuten:

1. Ennaltaehkäisevää terveysneuvontaa
2. Palveluohjausta
3. Pienimuotoista vastaanottotoimintaa kuten verenpaine, verensokeri- ja lihasvoimamittauksia
4. Rokotuksia ja ompeleiden poistoa
5. Eriaiheisia teemapäiviä liittyen esim. suun terveydenhuoltoon, liikuntaan tai diabetekseen liittyvää

Toiminta-ajatus terveyskioskissa on, että asiakkaan terveyshyödyt kasvaisivat ja lääkärikäynnit vähenisivät ennaltaehkäisevän toiminnan ja varhaisen toteamisen avulla. Kustannukset ovat Sitran selvityksen mukaan edulliset, käyntimäärät korkeat ja asiakkaat olleet tyytyväisiä. Kustannusten alhaisuus selittyy sillä, että henkilöstö koostuu hoitajista ja palveluvalikoima koostuu rajatuista ennaltaehkäisevistä palveluista. Myöskään ajanvarausta ei tarvita ja käynnin hinta-laatusuhde on hyvä. (Terveyskioski 2011.) Sitran selvityksen mukaan terveyskioski tukee avohoidon palveluja mahdollistamalla hoidon koordinoinnin ja arvioinnin. Tällä tavoin se vähentää tarvetta raskaisiin terveyspalveluihin. (Kork – Kivimäki – Rimpelä – Vakkuri 2012: 40.)

Kauppakeskus Trioon avattiin 2010 terveyskioski, joka keskittyi sairaanhoitopalveluiden tuottamiseen matalalla kynnyksellä. Kioski toimi kaksi vuotta ja Sitra teetti siitä loppuraportin 2012. Erityisesti palvelujen suurkuluttajat tuntuivat löytäneen kioskin, mutta alkuperäiset kohderyhmät nuorisot ja miehet jäivät saavuttamatta halutulla tavalla. Suurkuluttajien kohdalla toistuvista käynneistä positiivista oli se, että he ovat pois sairaanhoitajien

vastaanotoilta ja päivystyksistä. Raportissa korostui tutkimuksellisen tiedon puute ennaltaehkäisevän työn tuottamista terveyshyödyistä. (Terveyskioski 2011.)

3.5 Terveyskioskiin liittyvä aikaisempi tutkimus

Terveyskioskeista on kansainvälisesti hyvin vähän tutkimusta, koska niin sanottuja ”ajanvarauksettomia” terveyspalveluita koskevat tutkimukset ovat keskittyneet näiden terveyspalveluiden käyttöön yleisesti käsittäen ensiavun sekä muut akuutin hoidon tarpeet (Saxena – Eliahoo – Majeed 2002: 325-520). Tutkimusten mukaan yhdysvaltalaiset terveyskioskit eroavat eurooppalaisista terveyskioskeista siinä, että Yhdysvalloissa toimivat terveyskioskit ovat poikkeuksetta kaupallisia toimijoita, jotka toimivat itsenäisinä yrityksinä tai palveluna jonkin tavaratalon tai ruokamarketin yhteydessä, kun taas eurooppalaiset terveyskioskit ovat lähtökohtaisesti kunnallisesti toimivia yksiköitä (Ludington Hospital 2016; Salisbury – Chalder – Scott – Pope – Moore 2002: 399-402).

Suurin osa kansainvälisistä terveyskioskia koskevista tutkimuksista on toteutettu kyselytutkimuksena (O’Cathain – Knowles – Munro – Nicholl 2007: 1-7). Nämä tutkimukset ovat varmistaneet, että vaikka terveyskioskin pääajatus on tarjota terveydenhuoltoa ilman ajanvarausta ja näin nopeuttaa hoitoon pääsyä, kunnallisesti toimivilla terveyskioskeilla ei ole ollut vaikutusta perinteisten terveyspalveluiden kysyntään. Tähän vaikuttavia tekijöitä saattaa olla hoitotulos, potilastyytyväisyys sekä terveyskioskin vaikutus muihin terveydenhuoltojärjestelmän osiin. (O’Cathain ym. 2007.) Tältä osin kansainväliset terveyskioskia koskevat tutkimustulokset ovat Sitran 2012 tekemän loppuraportin kanssa ristiriitaiset.

Lisäksi näiden tutkimusten perusteella valtaosa terveyskioskin käynneistä tapahtuu muiden terveyspalveluiden ollessa suljettuina tai ensiavun tarpeeseen (Salisbury – Munro 2003: 53-59; Patten – Brandreth 2001: 28-29). Esimerkiksi, Isossa-Britanniassa terveyskioskeilla onkin perinteisesti ollut laajat aukioloajat sekä kätevä sijainti, joka pystyy tarjoamaan mahdollisuuden usealle käyttäjälle konsultoida terveyshuollon ammattilaisia ilman ajanvarausta. Lisäksi Yhdysvalloissa terveyskioskit ovat perinteisesti toimineet normaalien toimistoaikojen ulkopuolella. (Salisbury – Munro 2003: 53-59.) Metropolian Myllypuron kampukselle tulevalta terveyskioskilta tämä vaatisi kuitenkin tavanomaista laajempaa aukioloaikaa kuin Helsingin kaupungin muilla terveydenhuollon toimijoilla.

On kuitenkin hyvä huomata, että Yhdysvalloissa ja Kanadassa tehtyjen terveystietokioskia koskevien tutkimusten mukaan noin puolet terveystietokioskissa tapahtuneista potilaskäynteistä koskee pieniä terveysongelmia (Rizos – Anglin – Grava-Gubins – Lazar 1990: 740-745). Näistä lähtökohdista terveystietokioskin tarjoamat matalankynnyksen palvelut voivat auttaa suun terveydenhuollon ongelmiin apua etsiviä asiakkaita.

4 Opinnäytetyön toiminnallinen toteutus

Terveystietokioski on hanke, jota Metropolia Ammattikorkeakoulu suunnitteli Myllypuroon valmistuvaan kampukseensa. Terveystietokioskissa oli tarkoitus tarjota Myllypurossa vierailville matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystietokioskia, jotka tuottavat sosiaali- ja terveysalan opiskelijat yhdessä. Tässä työssä suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman opetussuunnitelma oli kokonaisuus, jota käytettiin tiedonhakulähteenä. Tietokantaja, joita käytettiin tiedonhaussa, oli Finna-sivusto, josta pääsee kansainvälisiin artikkeleihin Primon kautta ja Arton kautta suomalaisiin tietokantoihin. Lisäksi apuna oli Medic, PubMed, Medline ja Terveystietokioski.

4.1 Menetelmälliset lähtökohdat

Metropolia Ammattikorkeakoulu oli antanut suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman opiskelijaryhmälle kehittämistyön teemat valmiiksi. Näiden teemojen tavoitteena oli suunnitella terveystietokioski Metropolian Ammattikorkeakoulun Myllypuron kampukselle. Tästä teemasta rajattiin opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa aiheeksi pohtia, miten suuhygienistiopiskelijat voisivat suorittaa osan harjoittelua moniammatillisessa terveystietokioskissa ja missä valmiuksissa he siellä kehittyisivät.

Tämän opinnäytetyön teki kolmannen vuoden monimuotolinjan suuhygienistiopiskelija, jonka aikaisemmat koulutukset ovat hoitoalalta. Opiskelu alkoi Metropolian Ammattikorkeakoulussa tammikuussa 2016. Koin aikaisempien koulutuksien ja suuhygienistiopintojen pohjalta terveystietokioskin olevan matalan kynnyksen paikka, jossa sosiaali- ja terveysalan ihmiset ovat saman katon alla perinteisesti vähän terveystietokioskia käyttävien ihmisten tukena ja hyvä esimerkki siitä mitä moniammatillisuus voi parhaimmillaan olla.

Tämä opinnäytetyö toteutettiin tutkimuksellisen kehittämistyön menetelmää käyttäen. Tämän opinnäytetyön lähestymistapa oli toiminnallinen, koska tavoitteena oli suuhygienistiopiskelijoiden harjoittelujaksojen suunnittelu osittain moniammatillisessa terveystieteiden kioskissa. Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoitus on ohjeistaa, järjestää ja järjestyttää käytännön toimintaa (Vilkkä & Airaksinen 2004: 38). Työn konkreettinen tuotos oli teoreettinen suunnitelma, joka luotiin terveystieteiden kioskia koskevan aikaisemman tutkimuksen pohjalta.

4.2 Toimintaympäristö, kohderyhmät ja hyödynsaajat

Tämän opinnäytetyön toimintaympäristönä toimii vuosina 2018-2019 vaiheittain valmistuva Metropolian Myllypuron kampus. Kampus tulee olemaan Metropolian kampuksista suurin ja opiskelijoita tulee olemaan n. 6000 ja opettajia n. 500. Kampus sijaitsee Itä-Helsingissä ja sinne muuttaa sosiaali- ja terveysala, kiinteistö- ja rakennusala, korkeakoulun johto ja keskitetyt yhteiset toiminnot.

Osa Metropolian ammattikorkeakoulun tutkinto-ohjelmista on jo muuttanut kampukseen talvella 2019 ja toisen vaiheen valmistuttua on mm. Suunterveyden huollon vuoro. Terveystieteiden kioskille ei ole vielä määritelty tarkempaa sijaintia kampuksella. Tästä opinnäytetyöstä hyötyvät Metropolian Myllypuron kampuksen ammattikorkeakoulun suuhygienistiopiskelijat, sosiaali- ja terveysalanopiskelijat ja Myllypuron kampuksen asiakkaat.

4.3 Lähtötilanteen kartoitus

Opintosuunnitelman mukaan Myllypuron Ammattikorkeakoulun suuhygienistiopiskelija suorittaa yhdessä lukuvuodessa 60 opintopistettä. Opetus muodostuu noin viiden opintopisteen jaksoista. Opintojaksojen jälkeen arvioidaan useampaa kokonaisuutta ja näiden kokonaisuuksien keskiarvo muodostaa yhteisarvosanan. Opetus toteutetaan osittain opiskelijaa kehittävinä projektityöskentelyinä, johon voi kuulua erilaisia hankkeita ja projekteja. Ammatillista tietoperustaa, ammatillista toimintaa ja taitoja, eettisyyttä, kehittämistaitoja ja yhteistyötaitoja arvioidaan opintojen aikana jatkuvasti. (Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019.)

Opintojen alkuvaiheessa opiskelijat lähinnä seuraavat vanhempia opiskelijoita ja varsinkin suun terveydenhoidon harjoittelu tapahtuu simuloitussa ympäristössä taitopajassa. Ennen opetuslinikalle pääsyä tehdään vielä vertaishoitoja. Toisen vuoden alussa siirytään Metropolian Ammattikorkeakoulun suunhoidon opetuslinikalle hoitamaan Helsingin kaupungin suun terveydenhuollon kautta hammaslääkäreiden läheteellä tulevia asiakkaita. Osa harjoittelusta tapahtuu myös muissa sosiaali- ja terveystalouden työympäristöissä. (Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019.)

Metropolian Ammattikorkeakoulun osaamisperusteisessa opetussuunnitelmassa opinnot etenevät osaamisen näkökulmasta. Opintojaksoilla on omat tavoitteet riippuen siitä, mitä on opetettu ja mitä kunkin opiskelijan pitäisi osata. Opiskelija hankkii osaamista ja osoittaa sen sovitulla tavalla. Osaamistavoitteet arviointikriteereineen ohjaavat osaamisen hankinnassa ja arvioinnissa. Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit määrittävät osaamisen hankintaan ja sen arviointiin liittyvät linjaukset. Opettajat ovat oppimisen ohjaajia ja arvioijina. Kaikki opintojaksojen tavoitteet ja osaamisen arviointikriteerit löytyvät opiskelijan sähköisestä verkkotyöalusta Moodlesta. (Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019.)

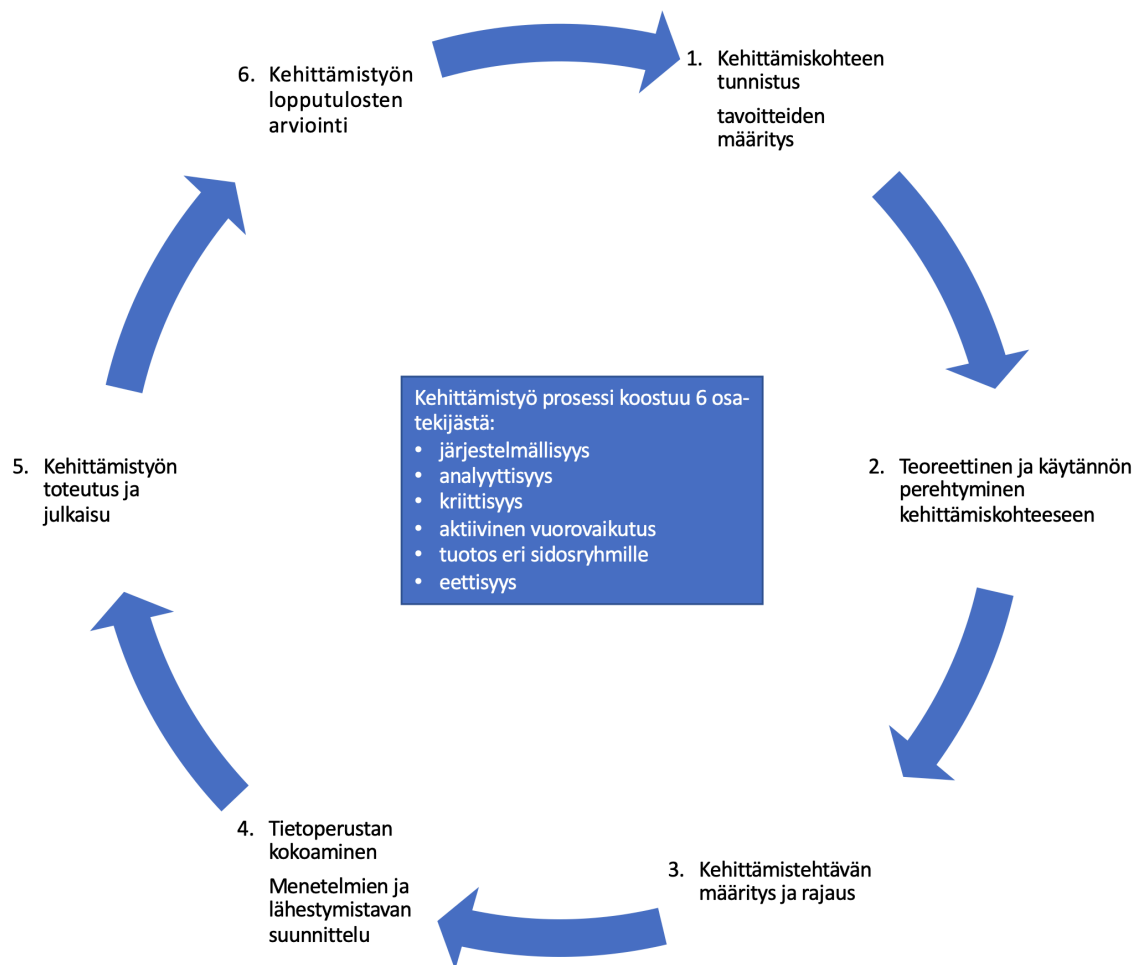
Metropolian Ammattikorkeakoulun suunhoidon opetuslinikalla harjoitellaan ja opitaan erilaisista vuorovaikutustilanteista. Suunnitteilla oleva terveystalouden tuo hyvän ja aidon oppimisympäristön erilaisten asiakkaiden kohtaamisille ja heidän ohjaamisellensa suun terveydenhoidossa matalan kynnyksen palvelupisteessä. Lisäksi saadaan harjoitusta työskentelystä moniammatillisessa työympäristössä.

4.4 Toiminnan etenemisen ja työskentelyn kuvaus

Opinnäytetyö tehtiin tutkimuksellisen kehittämistyön näkökulmasta. Tutkimuksellisen kehittämistyön tarkoituksena on ratkaista käytännön ongelmia, parantaa käytäntöjä tai luoda uusia parempia ideoita, palveluita, tuotteita tai käytänteitä. Tutkimuksellisessa kehittämistyössä pyritään luomaan uutta käytännössä. Tutkimuksellinen kehittämistyön voi alkaa esimerkiksi organisaatiosta lähtöisin olevasta kehittämistarpeesta tai sen tarpeesta uudistua ja kehittyä. Tutkimuksellisen kehittämistyön tavoitteena on ratkaista käytännön ongelmia, luoda uusia ideoita, menettelytapoja, tuotteita tai palveluita. Kehittämisprosessi voidaan jakaa kuuteen eri alueeseen. Nämä osa-alueet ovat:

Kehittämiskohteen tunnistaminen ja preliminääristen tavoitteiden määrittäminen, teoreettinen ja käytännön perehtyminen kehittämiskohteeseen, kehittämistehtävän määrittäminen ja rajaus, tietoperustan kokoaminen sekä menetelmien ja lähestymistavan suunnittelu, kehittämistyön toteutus ja julkaisu eri muodoissa ja kehittämistyön lopputulosten arviointi. (Ojasalo – Moilanen – Ritalahti 2014: 20-24.) Osa-alueiden tarkempi sidonnaisuus on esitetty kuviossa 1.

Kuvio 1. Tutkimuksellisen kehityksen kulku. (muokattu Ojasalo ym. 2014: 24.)

Opinnäytetyön toteutusvaiheessa aloitettiin varsinainen tiedonhaku. Ensimmäinen vaihe alkoi hakusanojen pohjalta, jotka valikoitiin ja kirjattiin ylös. Lisäksi etsittiin mahdollisia tutkimuksia terveyden edistämisestä, terveystieteistä ja moniammatillisesta yhteistyöstä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sen jälkeen luettiin lähteitä ja valittiin sopivimmat. Lähdekirjallisuutta löytyi lisää myös koko kirjoittamisprosessin ajan.

Tämä opinnäytetyö oli osa laajempaa kokonaisuutta ja tavoitteena oli, että kaikkia tutkintoryhmän opinnäytetöitä voitaisiin hyödyntää terveystieteen toiminnassa. Opiskelijaryhmän muut opinnäytetyöt käsittelivät aiheita terveystieteen toimintasuunnitelma, sähköinen kysely suun terveydestä ja sosiaalinen media terveyden edistämisen välineenä. Suunnitteluvaiheesta alkaen pidettiin yhteyttä myös työn ohjaajaan, jolta haettiin tukea sisällön valintoihin ja rajauksiin. Työn edetessä pohdittiin lähteiden luotettavuutta ja analysoitiin soveltuvuutta. Työn sisältämä informaatio hiottiin raportointivaiheessa, jossa myös pohdittiin itse työn tuotosta, kehittämisehdotuksia, työn eettisyyttä ja luotettavuutta sekä omaa ammatillista kehittymistä.

5 Opinnäytetyön tuotos ja tulokset

Tämän opinnäytetyön toteutusvaiheessa suunniteltiin lomake, jossa teemoittain esitetään konkreettisia esimerkkejä siitä, miten suuhygienistiopiskelija voi suorittaa harjoitteita myös terveystieteen kioskissa. Koska Metropolian Myllypuron kampuksen terveystieteen kioskia ei vielä ollut fyysisesti, ei suunnitelmaa voinut käyttää pilottina edes osittain. Suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman opiskelijoiden harjoittelusta Metropolian Myllypuron kampuksen moniammatillisessa terveystieteen kioskissa on koottu lomakkeeseen konkreettisia esimerkkejä (liite 3). Suuhygienistiopiskelijoiden opintojaksojen teemojen sisällöissä ja tavoitteissa on paljon ammattitaitovaatimuksia, joiden harjoittelua ja osaamisen vahvistamista voi ajatella suoritettavan ainakin osittain Metropolian Myllypuron kampuksen terveystieteen kioskissa.

Terveystieteen kioskiharjoittelua suunniteltaessa yksi lähtökohta, kuten muunkin opiskelun, on opiskelijan mahdolliset aiemmat koulutukset, työkokemukset ja osaaminen. Henkilökohtaistamisella saadaan jokaiselle opiskelijalle motivoiva opiskelu ja harjoittelu. (Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019.) Osalla opiskelijoista on paljon kokemusta asiakastyöstä, kun taas osa opiskelijoista tarvitsee enemmän aikaa jo pelkästään harjaantumisessa eri-ikäisten ihmisten vuorovaikutuksessa ja heidän kanssaan työskentelyssä. Osittain tämän vuoksi tässä opinnäytetyössä ei ole otettu kantaa jaksojen pituuteen terveystieteen kioskissa.

Opiskelijoiden harjoittelun sisällön suunnittelun lähtökohtana on asiakkaiden palveluohjaus- ja neuvontatyö, jonka painopisteet löytyvät aina kunkin opintojakson teemojen

sisällöistä. Terveyskioskissa painottuu ennaltaehkäisevätyö ja suun terveyden edistäminen. Opiskelijan harjoittelu saa syvyyttä ja kokonaisvaltaisuutta sitä mukaa, kun opinnot edistyvät ja valmiudet kehittyvät. Opiskelijoiden harjoitteluun ehdotetut ideat ovat esimerkkejä siitä, minkälaista toimintaa terveystioskissa voisi olla. Esimerkkeihin on yritetty löytää motivoivia, positiivisia ja mielenkiintoa herättäviä ideoita, jotta eri-ikäisten asiakkaiden olisi helppo lähestyä terveystioskia ja opiskelijoita. Mitä vahvemmaksi opiskelijan perustaidot kehittyvät sitä enemmän hän pystyy käyttämään luovuuttaan suunnittele-
malla myös itse erilaisia toimintatapoja terveystioskiin. Tällainen itsenäinen suunnittelu ja ideointi on hyvää harjoittelua myös työelämään, jossa kukin suuhygienisti voi ja pitää kehittä ja uudistaa omaa työtään.

Terveystioskiin sijoitetuissa harjoittelujaksoissa yhtenä tavoitteena on, että opiskelijalla on mahdollisuus olla jo heti alkuvaiheessa aidossa matalankynnyksen moniammatillisessa palvelupisteessä. Hän harjaantuu erilaisten asiakkaiden kohtaamisessa. Opiskelijoiden osaamisen edetessä mahdollistuu laadukas suun terveyden edistäminen sekä varhaisvaiheen muutosten toteaminen.

Terveystioskissa asiakkaat pääsevät nopeasti ja joustavasti palvelun piiriin ja tarpeen mukaan heitä voidaan ohjata erilaisiin jatkohoitopaikkoihin. Opiskelijat voivat harjoitella terveystioskissa asiakkaiden palvelutarpeen seulomista, auttavat ja motivoivat heitä hyvään ja oikeaoppiseen suun hoitoon ohjaamalla ja antamalla tietoa. Terveystioskissa harjoittelun myötä opiskelijan vuorovaikutustaidot syvenevät opintojaksojen edetessä. Hyvien vuorovaikutustaitojen omaaminen on oleellinen osa ammattitaitoa (Mönkkönen 2007: 39-54). Opintojen alkuvaiheessa voi harjoittelussa olla kaksi saman ryhmän opiskelijaa yhtä aikaa ja loppuvaiheessa harjoittelua voi suorittaa itsenäisemmin yhtenä jäsenenä moniammatillisessa tiimissä.

Terveystioski tarjoaa myös hyvän harjoittelupaikan omien asenteiden ja aidon empatiakyvyn tarkkailulle ja arvioimiselle: miten suhtaudun erilaisiin asiakkaisiin ja onko minun helppo lähestyä tietyn ikäisiä asiakkaita jne. Asiakkaiden kanssa käytävissä vuorovaikutustilanteissa onnistuminen vaatii myös ei kielellisen- viestinnän harjaantumista: katsekontaktit, hiljaisuus, kosketus, etäisyys ym. Kyse on positiivisen vuorovaikutussuhteen aikaansaamisesta ja tilannetajusta, mitä toimintatapoja käytetään missäkin tilanteessa. Tässä kaikessa on mahdollisuus harjaantua terveystioskissa.

Kampuksen terveystioskissa opiskelijat kohtaavat myös erilaisista kulttuureista tulevia ja eri-ikäisiä ihmisiä. Katja Keisalan (2012: 212) tekemän tutkimuksen mukaan, monikulttuurisuus lisää oppimista. Onnistuneet kohtaamiset auttavat arvostamaan ja hyväksymään erilaisuutta ja peilaamaan omia asenteita. Opiskelijat pääsevät harjoittelemaan yhteisymmärryksen saavuttamista asiakkaan kanssa kulttuuriset taustat huomioimalla. Myös kielitaito harjaantuu asiakaskontakteissa ja harjoittelua koskevan tiedotteen laatimisessa eri kielillä. Terveystioski mahdollistaa myös opiskelijoiden valmiuksien kehittämisen opiskelijoiden ohjauksessa. Vanhemmat opiskelijat voivat toimia ohjaajaopiskelijoina nuoremmille opiskelijoille. Ohjaajaopiskelijat toimivat suuhygienistiopiskelijoiden vertaisohjaajina ja perehdyttäjinä. Kynnys kysyä ohjeita ja neuvoja ohjaajaopiskelijoilta on matala ja toiminta antaa myös valmiuksia jatkossa ohjata opiskelijoita työelämässä.

Koska kyse on moniammatillisesta terveystioskista opiskelijat saavat harjoittelua eri ammattiryhmien kanssa toimimisesta jo opiskelun alkuvaiheesta lähtien. He kehittyvät vuorovaikutuksellisessa yhteistyössä yhdessä tehden ja oppivat kunnioittamaan ja arvostamaan muita sosiaali- ja terveysalan ammattiryhmiä. Ammattitiedon jakaminen, jota tapahtuu terveystioskissa, antaa hyvät valmiudet kommunikaatiotaitoihin ja yhteistyön tekemiseen jatkossakin muiden ammattilaisten kanssa. Lisäksi he saavat harjoittelua terveystioskin toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa, kehittämisessä ja ammatillisessa vastuunjaossa.

Moniammatillista yhteistyötä vahvistetaan myös ideoimalla ja tekemällä yhdessä erilaisia projekteja kioskissa. Vaihtamalla ajatuksia ja tutustumalla toistensa ajatusmaailmaan saadaan hyvä pohja tulevaisuuden ammattilaisille, joille yhteistyön tekeminen pitää olla itsestään selvää. Hyvässä hoitotyössä tarvitaan moniammatillista hoitotyötä, johon myös suun terveydestä huolehtiminen kuuluu yhtenä tärkeänä osana, jotta asiakkaat ja potilaat tulevat kokonaisvaltaisesti hoidetuksi. (Ranta 2012: 25–28.) Opiskelijoiden ohjaus ja valvonta terveystioskissa on haaste. Terveystioski voisi olla yksi alueen kunnallisen terveydenhuollon toimipiste, jolloin paikalla olisi aina yksi alan ammattilainen riippuen minäkälaisia opiskelijoita on paikalla. Tässä tapauksessa jo suunnitteluvaiheessa olisi hyvä olla yhteydessä Helsingin kaupunkiin.

Alusta lähtien olisi tärkeää pitää asiakasrekisteriä, johon kirjattaisiin päivittäiset asiakaskontaktit, mahdollisesti ikäjakaukmat ja käynnin aihe. Rekisterin ylläpidossa tulee huomioida yleiset Metropolian sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ohjeistukset ja sosiaali- ja terveysalan salassapitovelvollisuudet (Terveydenhuollon ammattihenkilölaki 1994/559).

Asiakasrekisterin avulla olisi mahdollista saada palautetta terveystieteiden toiminnan tarpeellisuudesta ja käyttäjäkunnasta ym. Opiskelijat voivat pitää omaa päiväkirjaa myös omasta toiminnastaan ja esiin tulevista haasteista ja kehittämisideoista. Lisäksi opintojen eri vaiheessa kertyneet kokemukset työskentelystä moniammatillisen ryhmän jäsenenä voisivat olla kirjaamisen arvoisia.

Suuhygienistiopiskelijoiden harjoittelujakso teemoittain Metropolian Ammattikorkeakoulun Myllypuron kampuksen terveystieteiden osastossa on kuvailtu kuviossa 2. Kyseinen jako teemoittain on yksinkertaistettu luonnos suun terveydenhuollon opetussuunnitelman pohjalta laadituista harjoittelujaksoista Terveystieteiden osastossa. Versioluonnos pohjautuu opetussuunnitelman sisältöihin ja tavoitteisiin (Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019).

Kuvio 2. Suuhygienistiopiskelijan harjoittelujakso teemoittain Metropolian Ammattikorkeakoulun Myllypuron kampuksen terveystieteiden osastossa.

Teema 1 käsittelee terveyden edistämistä ja suun terveydenhoitotyön kehittävästä osaamisesta. Tämä teema johdattelee uuden opiskelijan sosiaali- ja terveydenhoitoalalle. Teema koostuu ns. perusopinnoista. Terveyden edistäminen on yksi tärkeimmistä suuhygienistin työn tavoitteista ja tämä tavoite korostuu jokaisen jakson sisällä (Tietoa suuhygienistin ammattitaitovaatimuksista 2016). Parhaiten terveyden edistämisen asiaa saadaan eteenpäin moniammatillisuudella ja poikkitieteellisillä metodeilla, sen pariin johdattelee

myös teeman 1. pohjalta laadittu ehdotus ”terveyden edistäminen ja suun terveyden edistäminen osana suuhygienistin perusopintoja”.

Teema 2 käsittelee kliinisen suun terveydenhoitotyön kehittävää osaamista. Tässä teemassa suuhygienistiopiskelijan osaaminen ja opinnot syvenevät. Tutustutaan monikulttuurisuuteen (Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019) ja suuhygienistin työn moniulottuvuuteen mm parentafysiologian, kivun hoidon ja kirurgian kautta. Tässäkin jaksossa korostuu monialaisuus ja monikulttuurisuus. Tätä ehdotusta nimitetään ”Monikulttuurisuus monialaisen työyhteisön ja palveluohjauksen osana”

Teema 3 vastaavasti käsittelee kuntouttavan ja yhteisöllisen suun terveydenhoitotyön kehittävää osaamista. Tässä teemassa korostuu yhteistyö eri toimijoiden välillä. Myös tässä jaksossa tähdätään moniammatillisuuteen, joka on tärkeää (Pietilä ym. 2010). Innovatiivisuus ja palveluohjaus korostuu. Asiakkaalle pyritään löytämään koordinoitusti ja kulttuuritietoisesti paras mahdollinen hoidollinen ratkaisu. Tätä ehdotusta nimitetään ”Kokonaisvaltainen suunhoito ja kulttuuritietoinen palveluohjaus”.

Teema 4 käy läpi itsenäisen ja konsultatiivisen suun terveydenhoitotyön kehittävää osaamista. Viimeinen teema on lyhyin teema ajallisesti ja sisällöllisesti. Teeman pääpiirteet liittyvät vahvasti itsenäiseen, asiakaslähtöiseen työhön. Tämä teema valmistaa opiskelijan viimeistä kertaa työelämään ja teemassa korostuu itsenäinen ammatillinen osaaminen. Kutsumme tätä ehdotusta ”Moniammatillisuuden toteuttaminen käytännössä ja itsenäisen suun terveydenhoitotyön toteuttaminen erilaisissa ympäristöissä”.

6 Pohdinta

6.1 Tuotoksen tarkastelu

Kansainvälisten terveystioskien vertailu keskenään on vaikeaa, koska ne ovat jokainen lähtöisin eri yhteiskunnallisista lähtökohdista (Jones 2002: 928-931). Tuleva Metropolian terveystioski on näin kuitenkin merkittävässä määrin verrannollinen Euroopassa toimiviin terveystioskeihin, koska se on kunnallisesti järjestetty toimija, jonka tarkoitus on parantaa julkisen terveydenhuollon saavutettavuutta. Terveystioskin suunnittelu oli hanke, jota Metropolia suunnitteli tulevaan Myllypuron kampukseen. Hanke ei koskaan edennyt

kuin suunnitelman tasolle, joten tässä työssä esitetyt esimerkit suuhygienistiopiskelijoiden roolista kioskissa jäivät vain esimerkeiksi.

Työ olisi helposti laajentunut esimerkiksi siten, että suunnitteluun olisi voinut saada sekä työelämän että opettajan edustajan mielipiteet harjoittelun sisällöstä. Olisi myös ollut mielenkiintoista lähteä kehittämään suuhygienisteille tilaa terveystioskiin käytännössä. Pohdittavaa on, olisiko terveystioskin kävijät päässeet kioskiin virka-aikoina vai olisiko kioskin pitänyt olla auki pidempään iltaan, jotta se olisi tavoittanut asiakkaansa paremmin. Tällöin olisi pitänyt pohtia miten terveystioskiharjoittelu sopii suuhygienistiopiskelijoiden koulupäiviin. Toisaalta näin harjoittelu olisi antanut heti oikean kuvan sosiaali- ja terveystiosalan työstä, joka on ainakin osittain myös iltapainotteista.

Tämä opinnäytetyö toteutettiin kehittämistyönä, jossa käytettiin myös konstruktivisen tutkimuksen menetelmää ja luotiin konkreettinen tuotos (Ojasalo ym 2014: 37-38). Kehittämistyön tavoitteena oli antaa esimerkkejä siitä, miten ja mitä suuhygienistiopiskelija voi tehdä harjoittelussa terveystioskissa ja tuottaa näistä esimerkeistä lomake. Tavoitteena oli myös pohtia, missä valmiuksissa suuhygienistiopiskelija harjaantuu toimissaan terveystioskissa. Opinnäytetyössä perehdyttiin vahvaan teoriapohjaan, jossa tärkeimmiksi lähteiksi valikoitui terveystioskiin, terveyden edistämiseen ja moniammatillisuuteen perustuva tutkimus- ja kirjallisuus. Tässä opinnäytetyössä tuotettiin kaksi tuotosta. Toinen oli taulukko, jossa oli esimerkkejä ja ideoita siitä, mitä opiskelija voisi harjoittelussa tehdä ja toinen tuotos oli kuvio, joka yksinkertaisti samat asiat teemoittain. Metropolia ammattikorkeakoulu jakaa suun terveydenhuollon tutkinto-ohjelman opetussuunnitelman teemoittain. Molemmat tuotokset perustuivat suunhoidon opetussuunnitelmaan.

Taulukko antaa konkreettiset esimerkit siitä, mitä opiskelijat voivat kioskissa tehdä opintojensa aikana. Esimerkit annetaan heti opintoja aloittaville aina opintojen loppuun asti. Nämä esimerkit pohjautuvat vahvasti opetussuunnitelmaan ja siinä oleviin sisältöihin ja tavoitteisiin. Esimerkit on laadittu siten, että niitä voi myös siirtää opintojen ajankohdasta ja paikasta toiseen. Toisin sanoen, esimerkit ovat muunneltavissa ja niiden sisältö myös osittain toistuu koko opintojen ajan. Opetussuunnitelma on hyvin yksityiskohtaisesti laadittu ja siinä olevat sisällöt ja tavoitteet hyvin tarkasti eritelty, joten siihen ei harjoittelu terveystioskissa ainakaan sellaisenaan, kuten se on taulukossa esitetty, toimi. Osia siitä on kuitenkin mahdollista ottaa mukaan. Esimerkiksi asiakkaan kohtaaminen ja motivoiva terveystioskeskustelu sekä omahoidon ohjaus istuu hyvin opetussuunnitelman kaikkiin

kohtiin. Teemoittain tehty kuvio voi antaa viitteitä siihen, mitä harjoittelu voi pitää sisäl-
lään. Tämä on helpompi istuttaa opetussuunnitelmaan ja ehkä helpompi toteuttaa.

6.2 Eettisyys ja luotettavuus

Tämän opinnäytetyön tuotos oli työelämä- ja käytännönlähtöinen ja sen aiheet ovat teki-
jän omalta koulutusosalta. Tekijä oli perehtynyt meneillään olevissa ammattiopinnoissaan
aiheeseen ja lisäksi aikaisemmat koulutukset ja työkokemukset tukivat työn tekemistä.
Sosiaali- ja terveydenhuollon eettiset periaatteet ja arvopohja ohjasi työtä. Potilaiden ja
asiakkaiden hyvä hoito sekä ammatillinen suhtautuminen heihin, terveystieteen mahdol-
lisiin kävijöihin oli koko kirjoitusprojektin ajan mielessä. (Terveystieteen yhteinen ar-
vopohja, yhteiset tavoitteet ja periaatteet 2001.) Työn rajausta pohdittiin ohjaajan kanssa
käydyissä keskusteluissa koko kirjoittamisprosessin aikana, jotta työ ei olisi laajentunut.

Opinnäytetyö oli tekijälle kokonaisuudessaan haastava oppimisprosessi, koska näin laa-
jan kirjallisen työn tekemisestä ei ollut aikaisempaa kokemusta. Lähteisiin perehtyminen
ja lukeminen vaati aikaa ja oman elämän tarkkaa suunnittelua. Meneillään päivittäinen
oleva opiskelu siirsi opinnäytetyöprosessin lähinnä viikonloppuihin. Tämä opinnäytetyön
tuotos perustui yhden suuhygienistiopiskelijan ideointiin ja pohdintoihin siitä, millaisia
menetelmiä terveystieteen opiskelijat voivat käyttää harjoittelussaan eri opintojak-
soilla.

Luotettavuutta lisäävää ja sisällön kannalta laajempaa näkemystä olisi tuonut, jos opin-
näytetyötä olisi tehnyt useampi opiskelija tai työssä olisi käytetty apuna esim. haastatte-
luja tai kyselyjä ohjaaville opettajille tai alan opiskelijoille. Tämä ei kuitenkaan ollut mah-
dollista työn rajauksen ja ajan puutteen vuoksi. Lisäksi opinnäytetyötä olisi ollut mielen-
kiintoista tehdä ainakin osittain moniammatillisessa tiimissä yhdessä sosiaali- ja terveystie-
teen alan opiskelijoiden kanssa tai saada tietoa, mitä muut koulutusalat suunnittelevat ter-
veystieteen toimintaan. Näin jo opintojen aikana olisi mahdollista perehtyä eri ammatti-
kuntien työn sisältöön.

6.3 Tuotoksen hyödyntäminen

Opinnäytetyön tuotoksia voidaan käyttää hyväksi Metropolia Ammattikorkeakoulun terveystieteen suunnittelussa. Lisäksi lomakkeeseen kootut kohdat toimivat esimerkkeinä missä tahansa matalan kynnyksen suun hoidon terveystietoa antavassa toimipisteessä. Tämän opinnäytetyön tuotos on suunniteltu Metropolian Myllypuron kampukselle terveystietosuunnitelmaa silmällä pitäen, jonka vuoksi sen käyttö muissa oppilaitoksissa tai terveystietoskeissa on rajallinen. Tähän edelleen vaikuttaa kappaleessa 3.5 esiintulleiden erilaisiin kansainvälisiin tutkimustuloksiin pohjautuva eri yhteiskuntien terveystietoskeiden erilaisuus, joka myös rajoittaa tässä työssä kehitettyjä moniammatillisia matalankynnyksen lähestymistapoja muissa vastaavissa oppilaitoksissa ja terveystietoskeissa.

6.4 Kehittämisehdotukset

Yhteistyöprojektien kautta opiskelijat pääsevät laajentamaan osaamistaan ja oppii uusia taitoja. Moniammatillinen lähestymistapa luo mahdollisuuden kehittää opiskelijoiden yhteistyö- ja viestintätaitoja. Opinnäytetyö jäsentää suuhygienistiopiskelijoiden opintojaksojen pohjalta esimerkkejä harjoitteluun terveystietoskissa, mutta paneutumalla ja rajamalla esimerkiksi syvemmin monikulttuurisuuteen tai eri-ikäisiin asiakkaisiin, on mahdollista saada syvempää tietoa esimerkiksi kyseisten asiakkaiden suun terveyden tilasta ja hoidon tarpeesta. Näin esimerkiksi opinnoissaan pidemmälle edenneiden opiskelijoiden olisi mahdollista saada tavallista enemmän haastetta ja oppimiskokemusta.

Terveystietoske suunnittelu- ja ideointivaiheessa työtä voi tehdä myös yhdessä moniammatillisen tiimin kanssa, jolloin mukana olisi alan opiskelijoita sekä myös kunnan sosiaali- ja terveystietosuolen henkilökuntaa. Myös kolmannen sektorin mukaan ottaminen toimintaan olisi mielenkiintoista ja suositeltavaa. Toinen mielenkiintoinen kehittämiskohde on myös tutkia millä tavoin matalan kynnyksen terveystietoske suunnitelmaa voitaisiin hyödyntää muualla palveluissa. Tavoitteena voisi olla kartoittaa minkälaisia yhteistyömuotoja terveystietoske toimintaan on liitettävissä ja miten tällaista avointa vastaanottoa kehitettäisiin kuntien sosiaali- ja terveystietopalveluissa.

Myös opettajien ohjaus pitää suunnitella. Camilla Strandell-Laineen (2019: 70) väitöskirjatutkimuksessa arvioitiin mobiililaitteiden käyttöä hoitotyössä harjoittelun aikana

opettajan ja opiskelijan välisessä vuorovaikutuksessa harjoittelun aikaisessa ohjauksessa. Tutkija kehitti sovelluksen käyttöä opiskelijoiden osaamisen kehittymistä tukevana ohjausmenetelmänä. Tutkimuksen mukaan mobiiliohjauksella pystytään tukemaan opiskelijoiden harjoittelua yhtä tehokkaasti kuin esim. sähköpostilla. Myös opiskelijat arvioivat mobiiliohjauksen laadukkaammaksi kuin sähkö-postitse tapahtuva ohjauksen. Tätä menetelmää voisi myös kokeilla ja kehittää terveys-kioskitoiminnassa yhtenä osana ohjausta ja yhteydenpitomenetelmänä opettajaan.

6.5 Ammatillinen kasvu

Ammatillinen kasvu on jatkuva prosessi ja se antaa motivaatiota jo opiskelun aikana. Väestön hyvinvointiin ja terveyteen liittyvissä asioissa. Työelämä muuttuu ja on tärkeää, että sosiaali- ja terveysalan ammattilaisilla on kyky ja halu oppia jatkuvasti lisää. Tarvittaessa on myös kyettävä omien asenteiden ja arvojen muutokseen, joka tapahtuu oman tietoisuuden avartumisella. Mitä ajattelen ja miksi minulla on tällainen mielipide?

Henkilökohtainen kehittyminen ja uusien taitojen oppiminen koulutuksessa vaatii omien asenteiden tarkastelua. Osaamisen lisääntyminen ja asiakkaiden kannustavat ja vahvistavat palautteet ovat tärkeitä, varsinkin sillä hetkellä, kun usko omaan osaamiseen hiiptuu. Kehuminen ja tunnustuksen saaminen antaa uskoa. Uuden tiedon ja osaamisen sisäistäminen koulutuksessa ja myös myöhemmin työelämässäkin ovat tärkeä osa ammatillista kasvua. Sen vuoksi moniammatillisuuden lisääntyminen tulevaisuudessa organisaatioissa olisi yksi tapa säilyttää ja lisätä motivaatiota työn tekemiseen.

Lähteet

Aaltonen, Anne-Mari 2007. Moniammatillinen yhteistyö suun terveydenhuollossa. Tampere: Tampereen yliopisto.

Ammattina suuhygienisti. Suomen suuhygienistiliitto SSSL ry. Verkkodokumentti. <<https://www.suuhygienistiliitto.fi/koulutus/ammattina-suuhygienisti/>>. Luettu 27.10.2019.

Coleman, Patricia 2005. Opportunities for nursing-dental collaboration: addressing oral health needs among the elderly. *Nursing Outlook* 53. 33-39.

Edelstein, Burton 2014. The roles of federal legislation and evolving health care systems in promoting medical-dental collaboration. *Journal of the California Dental Association* 42. 19-23.

Hausen, Hannu – Lahti, Satu – Nordblad, Anne 2006. Suun terveys. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2006:19. Terveyden edistämisen laatusuositus. Verkkodokumentti. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/70473/julkaisu_2006_19_terveyden_edistaminen_verkko.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö. Luettu 15.10.2019.

Hilton, Irene V 2014. Interdisciplinary collaboration: what private can learn from the health center experience. *Journal of the California Dental Association* 42. 29-34.

Hooper, Gillian 2014. Education: give medical training more teeth. *Health Service Journal* 124. 17-19.

Humphris Debra 2007. Multiprofessional working, interprofessional learning and primary care: a way forward? *Contemporary Nurse: A Journal for the Australian Nursing Profession* 26. 48-55.

Isoherranen, Kaarina 2005. Moniammatillinen yhteistyö. Vantaa: WSOY.

Isoherranen, Kaarina – Rekola, Leena – Nurminen, Raija 2008. Enemmän yhdessä – moniammatillinen yhteistyö. Porvoo. WSOY.

Karila, Kirsti – Nummenmaa, Anna-Maija 2001. Matkalla moniammatillisuuteen. Kuvauskohteena päiväkotit. Helsinki: WSOY.

Kork, Anna-Aurora 2016. Asiakasresponsiivisuudella tehokkuutta julkisiin palveluihin? Terveyskioski perusterveydenhuollon kehittämisinstrumenttina. Tampere: Tampereen yliopisto.

Kork, Anna-Aurora – Kivimäki, Riikka – Rimpelä, Arja – Vakkuri, Jarmo 2012. Matalan kynnyksen sairaanhoitajavastaanotto: perusterveydenhuollon palvelua kauppakeskuksessa. Lahden terveystieteiden loppuarviointi. Sitra. Tampere: Tampereen yliopisto.

Katajamäki, Erja 2010. Moniammatillisuus ja sen oppiminen. Tampere: Tampereen yliopisto.

Keisala, Katja 2012. Monikulttuurisen työyhteisön viestintä. Tampere: Tampere University Press.

Keto, Anu – Peussa, Tuija 1995. Suun terveyden edistäminen. Helsinki: Opetushallitus.

Jones, Melvyn 2000. Walk-in primary medical care centres: lessons from Canada. *BMJ*. 14, 928-931.

Lamster, Ira B & Eaves, Kayleigh 2011. A Model of Dental Practice in the 21st Century. *American Journal of Public Health* 101. 1825-1830.

Ludington Hospital. 2016. Ludington Hospital Opening Convenient Care Walk-In Clinic. Verkkodokumentti. <<https://newsroom.spectrumhealth.org/ludington-hospital-opening-convenient-care-walk-in-clinic/>>. Luettu 30.10.2019.

MacEntee, Michael I 2011. Muted dental voices on interprofessional healthcare teams. *Journal of Dentistry* 39. 34-40.

Myllypuroon uusi hyvinvoinnin rakentajien kampus. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Verkkodokumentti. <<https://www.metropolia.fi/tietoa-metropoliasta/kampukset/myllypuro/>>. Luettu 3.9.2019.

Mönkkönen, Kaarina 2007. Vuorovaikutus: dialoginen asiakastyö. Helsinki: Edita.

O’Cathain, Alicia – Knowles, Emma – Munro, James – Nicholl, Jon 2007. Exploring the effect of changes to service provision on the use of the unscheduled care in England: population surveys. *BMC Health Services Research*. 7, 1-7.

Ojasalo, Katri – Moilanen, Teemu – Ritalahti, Jarmo 2014. Kehittämistyön menetelmät. 3.- 4 painos. Helsinki: Sanoma Pro.

Patten, Theresa – Brandreth, Brandreth 2001. Walk-in centres. Fast forward. *The Health service journal*. 111, 28-29.

Pietilä, Anna-Maija 2010. Terveysten edistäminen: teorioista toimintaan. Helsinki: WSOYpro.

Ranta, Iiri (toim.) 2012. Sairaanhoidajan eettiset pelisäännöt. Helsinki: Suomen sairaanhoitajaliitto ry.

Rizos, John – Anglin, Peter – Grava-Gubins, Inese – Lazar, Cynthia 1990. Walk-in clinics: implications for family practice. *CMAJ* 143, 740-745.

Salisbury, Chris – Chalder, Mel – Scott, Taj M – Pope, Catherine – Moore, Laurence 2002. What is the role of walk-in centres in the NHS? *BMJ*. 324, 399-402.

Salisbury, Chris – Munro, James 2003. Walk-in centres in primary care: a review of the international literature. *The British journal of general practice: the journal of the Royal College of General Practitioners*. 53, 53-59.

Savola, Elina – Koskinen-Ollonqvist, Pirjo 2005. Terveysten edistäminen esimerkein: käsitteitä ja selityksiä. Helsinki: Terveysten edistämisen keskus.

Saxena, Sonia – Eliahoo, Joseph – Majeed, Azeem 2002. Socioeconomic and ethnic group differences in self reported health status and use of health services by children and young people in England: cross sectional study. *BMJ* 2002, 325, 1-6.

Strandell-Laine, Camilla 2019. Nursing student-nurse teacher cooperation using mobile technology during the clinical practicum. Turku: Turun yliopisto.

Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019. Verkkodokumentti. <<http://opinto-opas.metropolia.fi/fi/88094/fi/70323/SXP19S1/year/2019>>. Luettu 22.1.2019.

Terveydenhuollon ammattihenkilölaki 1994/559, 17§. Verkkodokumentti. <<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940559>>. Luettu 3.11.2019.

Terveydenhuollon yhteinen arvopohja, yhteiset tavoitteet ja periaatteet 2001. ETENE-julkaisuja I. Verkkodokumentti. <<https://etene.fi/documents/1429646/1559098/ETENE-julkaisu-ja+1+Terveydenhuollon+yhteinen+arvopohja%2C+yhteiset+tavoitteet+ja+periaatteet.pdf/4de20e99-c65a-4002-9e98-79a4941b4468>>. Luettu 3.11.2019.

Terveydenhuoltolaki 1326/2010 26§. Verkkodokumentti. <<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326#L3P26>>. Luettu 14.10.2019.

Terveyskioski. Matala kynnys terveydenhoitoon 2011. Sitra. Verkkodokumentti. <<https://media.sitra.fi/2017/02/27173955/Terveyskioskiesite-2.pdf>>. Luettu 16.9.2019.

Tietoa suuhygienistin ammattitaitovaatimuksista 2016. Suun terveydenhoidon ammattiliitto STAL. Verkkodokumentti. <https://www.stal.fi/mika_stal/suuhygienisti>. Luettu 21.1.2019.

Valachovic, Richard W 2014. Integrating oral and overall health care – on the road to interprofessional education and practice: building a foundation for interprofessional education and practice. Journal of California Dental Association 42. 25-27.

Veijola, Arja 2004. Matkalla moniammatilliseen perhetyöhön – lasten kuntoutuksen kehittäminen toimintatutkimuksen avulla. Oulu: University press.

Vilka, Hanna & Airaksinen, Tiina. 2004. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Virtanen, Eija 2014. Ikääntyneen kotihoidon asiakkaan suun terveyden edistäminen esimiehen näkökulmasta. Tampere: Tampereen Yliopisto, Terveystieteiden yksikkö.

Hakuprosessin kuvaus

Tietokanta	Hakusanat	Osumat	Otsikkotaulussa luettuja	Tiivistelmätaulussa luettuja	Kokotekstitaulussa luettuja	Lopullinen valinta
Arto	terveyskioski	73	48	30	1	
Finna	Moniammatillisuus	48984	50	2	2	2
Finna	Terveyden edistäminen	18968	50	3	1	1
Primo	Walk in clinic	164876	80	10	5	
Primo	Retail clinic	81079	18	8	1	
Arto	Terveyttä edistävä suunhoito	90	5	2	1	1
UTU Finna	Kehitystyön menetelmät	1553	311	3	1	1
Finna	terveyden edistäminen suun terveydenhuollossa	915	41	7	2	
PubMed	Walk in clinic	260	45	8	7	3
PubMed	Retail clinic	16	16	3	2	2

Aineiston kuvaus

Kirjoittaja ja vuosiluku	Maa, jossa kirjoitettu	Tavoite	Tutkimustyyppi	Ketä tutkittu ja missä	Tutkimuksen päätulokset
Coleman, Patricia 2005	Yhdysvallat	Tuottaa laadukasta suun terveydenhoitoa vanhusväestössä	tieteellinen artikkeli	Amerikkalaisen vanhusväestön suun terveyttä	Moniammatillinen yhteistyö hoitajien ja suuhygienistien välillä edistää suun terveyttä ja elämänlaatua yhdysvaltalaisessa vanhusväestössä.
Isoherranen, Kaarina 2005	Suomi	Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen asiantuntijaorganisaatioissa ja sen haasteet.	oppikirja	Asiantuntijoita moniammatillisissa hoitotiimeissä.	Hyvin toimivissa moniammatillisissa ryhmissä halutaan pitää kiinni ja hoitotyö koettiin niissä merkitykselliseksi.
Jones, Melvyn 2000	Kanada	Tutkia mikä osa väestöstä käyttää terveyskioskin palveluita	tieteellinen artikkeli	Kirjallisuuskatsaus terveyskioskia koskevista artikkeleista Kanadassa ja Iso-Britanniassa.	Vaikka kustannukset ovat perinteistä terveydenhuoltoa edullisemmat, jatkuvuuden puute hoitoketjussa koettiin ongelmalliseksi.

Katajamäki Erja, 2010	Suomi	Miten opettajien ja opiskelijoiden kokemukset monialaisuudesta ilmenevät oman kokemuksen perusteella.	väitöskirja, laadullinen tapaus-tutkimus	Opettajia ja opiskelijoita ammattikorkeakoulussa. Opettajia haastateltu, opiskelijat pitäneet päiväkirjaa.	Monialaisuus ilmenee monialaisen ammattikorkeakoulun hallinnointina, tieteiden hyödyntämisenä, jotka ovat perustana sosiaali- ja terveysalalla. Monialaisuus ja moniammatillisuus -käsite ovat luonteeltaan yhteisöllisiä ja yksilöllisiä.
Kork, Anna-Aurora 2016	Suomi	Ymmärtää paremmin jännitteitä, joita syntyy yhteensovitetessa asiakasresponsiivisuuden ja kustannushallinnan pyrkimyksiä.	väitöskirja	Asiakasresponsiivisuuden tavoitteen toteutumiseen kytkeytyviä ristiriitoja taloudellisten voimavarojen hallinnan näkökulmasta.	Asiakasresponsiivisuus on tavoite, joka on kiistanalainen. Se ei itsestään vielä paranna julkisten palveluiden tehokkuutta. Sen toteutuminen edellyttää yhteiskunnallisten tavoitteiden, jotka ovat vielä laajempia sekä pitkällä aikavälillä realisoituvien välillisten vaikutusten pohtimista.

O'Cathain, Alicia – Knowles, Emma – Munro, James – Nicholl, Jon 2007	Iso-Britannia	Ajanvarauksettomien terveyspalveluiden vaikutus perinteisiin terveyspalveluihin.	tieteellinen artikkeli	Vuosittainen poikkiteellinen väestökysely 5000 vastaajalle Iso-Britanniassa.	Ajanvarauksettomilla terveyspalveluilla ei ollut vaikutusta perinteisiin terveyspalveluihin.
Salisbury, Chris – Chalder, Mel – Scott, Taj M – Pope, Catherine – Moore, Laurence 2002	Iso-Britannia	Ymmärtää terveyskioskin toimivuutta	tieteellinen artikkeli	Tarkasteltu yhteensä 36 terveyskioskia, jotka on avattu ennen vuotta 2001 ja haastateltu näiden johtajaa.	Terveyskioskien päätaivoite on helpottaa terveydenhuollon saavutettavuutta erityisesti vaikeassa asemassa kuin perinteisissä terveydenhuollon toimissa.
Saxena, Sonia – Eliahoo, Joseph – Majeed, Azeem 2002	Iso-Britannia	Tutkia eri sosioekonomisista luokista tulevien lasten terveydentilaeroja ja oma-kohtaiseen kokeemukseen omasta terveydestä.	tieteellinen artikkeli	Yhteensä 6648 englantilaista lasta iältään 2-20 vuotiaita.	Lasten terveyspalveluiden käyttö perustui enemmän terveyden tilaan kuin sosioekonomiseen statukseen.

Strandell- Laine, Camilla 2019	Suomi	Mobiililaitteiden käyttö opiskelijan ja opettajan välisessä hoitotyön harjoittelun ohjauksessa.	väitöskirja	Yhteensä 102 hoitotyön opiskelijaa 5 viikon pituisen hoitotyön harjoittelujakson aikana.	Mobiililaitteiden käyttö oli sähköpostitse toteutettava etäohjausta laadukkaampaa.
Virtanen, Eija 2014	Suomi	Esimiehen näkökulma ikääntyneen asiakkaan suun terveyden edistämisessä kotihoidossa.	pro gradu	Haastattelu kotihoidon parissa työskenteleviltä esimiehiltä.	Esimiehen myönteinen johtamistapa yhdessä työyhteisön aktiivisuuden kanssa lisäävät suun hoidossa suu- ja hammasystävällisen hoidon kehittämistä kotihoidon työyhteisössä.

Esimerkkejä suuhygienistiopiskelijan harjoittelusta moniammatillisessa terveystioskissa. (muokattu Suun terveydenhuollon opetussuunnitelma syksy 2019.)

Terveyden edistäminen ja suun terveydenhoitotyön kehittävä osaaminen 60 op			
Opintojakso/projekti	Sisältö	Tavoitteet	Harjoittelu terveystioskissa
Oppimisen ja osaamisen valmiudet	<ul style="list-style-type: none"> tutkinnon tuottama osaaminen sosiaali- ja terveystalan toimintaympäristö opiskelutaidot ja tiedonhankinta tietotekniset taidot terveystalan oppimisessa ja asiantuntijatehtävissä ammattillisen asiantuntijan suomen kieli ja viestintä projektityöskentely 	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa oman alansa keskeisen osaamisen ja löytää käyttötapoja kehittäväksi siinä osaa suunnitella oman opintopolkunsaa osaa opiskella ja toimia yhteisöllisessä, työelämäläheisessä projektissa ymmärtää terveystalan monikulttuurisena, moniarvoisena ja muuttuvana toimintaympäristönä 	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija perehtyy ja seuraa terveystioskin toimintaa opiskelija tutustuu moniammatilliseen toimintaan opiskelija harjoittelee kontaktin ottamista asiakkaisiin kyselemällä heidän suun hoidon tottumuksista opiskelija laatii suomen ja englanninkielisen opaslehtisen suun hoidosta terveystioskiin opiskelija pitää ohjaajaopiskelijan kanssa suun terveyden edistämiseen perustuvan päivän asiakkailla
Ammattilaisena sosiaali- ja terveystalalla	<ul style="list-style-type: none"> ammattin tietoperusta ja eettiset periaatteet ammattillinen asiantuntijuus tutkimus- ja kehittämisprosessit ammattillinen päätöksentekoprosessi englannin kielen käyttö opiskelussa ja asiakkaan ohjauksessa 	<ul style="list-style-type: none"> tuntee ammattilliseksi asiantuntijaksi kehittymisen prosessin osaa työskennellä oman alansa ammattieettisten periaatteiden mukaisesti tuntee työelämäläheisen kehittämistyön perusteet ymmärtää näyttöön perustuvan terveydenhuollon osa-alueet ja 	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija perehtyy ja toteuttaa aseptista työskentelyä terveystioskissa opiskelija suunnittelee mahdollisen vaaratilanteen terveystioskiin ja ratkaisee sen näyttämällä oman roolinsa siinä terveydenalan ammattilaisena opiskelija opastaa, neuvoo ja pitää nuoremman opiskelijan kanssa

	<ul style="list-style-type: none"> tietotekniset välineet ja projektissa viestiminen omahoidon teoriaa ja sisällön kytky-projektiin 	<p>ammattillisen roolinsa näyttöön perustuvassa toiminnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> osaa työskennellä englanniksi vieraskielisen asiakkaan kanssa osaa tuottaa tietoa ja viestiä projektissa 	<p>suun terveyden edistämisen päivän asiakkaille</p> <ul style="list-style-type: none"> opiskelija tuo terveystietokioskiin suunhoidon perusinstrumentit ja tekee perusmuotoisen suun terveystarkastuksen apuna vanhempi opiskelija (ohjaajaopiskelija) toteuttaessaan suun perusmuotoisia terveystarkastuksia terveystietokioskissa, opiskelija osaa selittää asiakkaille kiinnityskudossairausien syntyyn vaikuttavat tekijät opiskelija laatii ruotsinkielisen opaslehtisen suun terveyteen liittyen ja toteuttaa asiakkaiden ohjausta ruotsin kielellä opiskelija soveltaa suun terveyden ohjauksessa ravitsemussuosituksen mukaisia ohjeita opiskelija toteuttaa voimavaroalähtöistä ja motivoivaa keskustelua asiakastyössä yhdessä moniammatillisen tiimin kanssa
Anatomia, fysiologia ja patofysiologia	<ul style="list-style-type: none"> ihmisen elimistöt, niiden perustoiminnot ja säätelyjärjestelmät pään ja kaulan rakenteet. solutason stressimuutokset ja paranemistyytit tulehdus- ja immunologian perusteet 	<ul style="list-style-type: none"> tutustuu anatomiseen terministöön ymmärtää ihmisen rakenteen ja toiminnan peruspiirteet ja osaa hahmottaa eri elinjärjestelmien toiminnan osaa pään alueen anatomista terministöä osaa suuhygienistin työn kannalta keskeiset pään ja kaulan rakenteet ja ymmärtää niiden merkityksen ymmärtää solutasolla sairauksien keskeistä etiologiaa sekä sairauksiin liittyviä rakenteellisia muutoksia ymmärtää paranemisen yleisiä lainalaisuuksia 	

Terveysalan turvallisuus	<ul style="list-style-type: none"> • terveystalon työturvallisuus • haasteellisen asiakkaan kohtaaminen • hygienia ja aseptinen toiminta terveysalalla • ergonomia työskentely, turvalliset potilassiirrot • hengityksen ja verenkierron tarkkailu ja avustaminen • lääkehoidon peruskäsitteet ja erilaiset lääkkeidenantotavat • kivuttomuuden turvaaminen ja kivunhoito • nestetasapaino ja sen turvaaminen • hoitoyksikön toiminta ja yhteistyö laboratorion kanssa	<ul style="list-style-type: none"> • tietää infektioiden torjuntaa koskevat keskeiset säädökset ja sisäistää aseptisen toiminnan merkityksen terveysalalla • torjuu mikrobien siirtymistä hoitoympäristössä ja ymmärtää yhteistyön merkityksen infektioiden torjunnassa • tunnistaa hätätilanteen ja osaa toimia niissä järjestelmällisesti • tutkii potilaan peruselintoinnot käyttäen ABCDE-järjestelmä ja antaa oireenmukaista ensiapua • tunnistaa tavallisimmat sairauskohtaukset ja avuntarpeen • osaa toimia vaara- ja onnettomuustilanteessa ja aloittaa hätäelvytyksen • tietää terveystalon työturvallisuuden keskeiset sisällöt • noudattaa työturvusmääräyksiä ja edistää omalla toiminnallaan työturvallisuutta	
--------------------------	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • käyttää turvallisia hoitotoinenpiteitä näytteenotto- ja tutkimustilanteissa • kuvaa hoitoyksikön toiminnan osana asiakkaan hoito- ja palveluketjua • omaksuu ergonomiset työskentelytavat osaksi omaa ammatillista toimintaansa • kohtaa ammatillisesti erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä 	
Suun omahoidosta kliiniseen suunhoitoon -projekti	<ul style="list-style-type: none"> • terveen suun tunnuspiirteet, hampaiston nimitykset ja numerointi (morfologia) • biotieteellinen tieto suun terveydenhoitotyössä: kemia, mikrobiologia ja immunologia • suun omahoidon ja suusairauksien ehkäisyn menetelmät • fyysinen, sosiaalinen ja symbolinen suunhoitoympäristö (klinikka) • kariksen etiologia, epidemiologia ja synty • kariologiassa käytettävät instrumentit ja välineet 	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa terveen suun tunnuspiirteet sekä tietää hampaiston nimitykset ja numeroinnit • analysoi teoreettisesti ja käytännöllisesti fyysistä, sosiaalista ja symbolista suunhoitoympäristöä - käyttää suusairauksien ehkäisyn menetelmiä • tuntee suun terveydenhuoltoa ohjaavan lainsäädännön -selittää kariksen etiologian, epidemiologian ja synnyn • tunnistaa kariologisessa hoitotyössä käytettävät 	

	<ul style="list-style-type: none"> • kliininen suun terveydenhoitotyö simulaatioympäristössä (karies) 	instrumentit, välineet ja tarveaineet
Hammaslääketieteen perusteet	<ul style="list-style-type: none"> • kiinnityskudossairauksien etiologia, epidemiologia ja synty • parodontologiassa käytettävät instrumentit ja välineet Intraoraalikuvantamisen teoria 	<ul style="list-style-type: none"> • selittää kiinnityskudossairauksien etiologian, epidemiologian ja synnyn • tunnistaa parodontologiassa hoitotyössä käytettävät instrumentit, välineet ja tarveaineet
Suun terveydenhoitotyön simulaatio -projekti	<ul style="list-style-type: none"> • kliininen suun terveydenhoitotyö simulaatioympäristössä (paro) • intraoraalikuvien tulkinta, säteilyturvallisuus ja kuvantamisharjoitukset • vertaisopiskelijan terveysvalmennus ja suunhoito Metropolian Suunhoidon opetuslinikalla • suun terveydenhoitotyön ekologisuus ja taloudellisuus 	<ul style="list-style-type: none"> • osaa tehdä suun terveystarkastuksen vertaisopiskelijalle • osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida suun kliinisen terveydenhoitotyön simulaatioympäristössä • organisoii työnsä ja työskentelee työturvallisuusohjeiden mukaisesti, taloudellisesti ja ekologisesti simulaatioympäristössä • arvioi toimintaansa ja sen ekologisia ja taloudellisia vaikutuksia simulaatioympäristössä • soveltaa säteilyturvallisuuksilainsäädäntöä • osaa ottaa hampaiston intraoraaliröntgenkuvan

		<p>sekä tallentaa ja tulkiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa vertaisopiskelijan suunnitellun kliinisen terveydenhoidon sekä arvioi hoitotuloksen
Asiakaspalvelu ja ohjaus	<ul style="list-style-type: none"> • asiakaspalvelun, ohjauksen ja opetuksen käsitteet sekä eettiset ja filosofiset periaatteet • asiakaspalvelu sekä asiakkaan/potilaan ohjaus ja opetus suomen ja ruotsin kielellä • asiakaspalveluprosessi ja hyvän asiakaspalvelun elementit • ohjaus- ja opetusprosessi: tarpeen arviointi, suunnittelu, toteutus (menetelmät, muodot ja sisällöt), arviointi ja kirjaaminen • suomen- ja ruotsinkielisen asiakaspalvelu-, ohjaus- ja opetusmateriaalin hyödyntäminen asiakaslähtöisesti ja tavoitteellisesti • erilaiset asiakaspalvelun ja ohjauksen laadun ja vaikuttavuuden arviointimenetelmät sekä 	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää asiakaspalvelun, ohjauksen ja opetuksen filosofiset, eettiset ja pedagogiset lähtökohdat ja niiden merkityksen työskentelyssään • hallitsee asiakaspalvelun, ohjauksen ja opetuksen ammattiinsa kuuluvana työmenetelmänä eri konteksteissa • osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida ohjausta ja opetusta asiakaslähtöisesti suomen ja ruotsin kielellä yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa • osaa käyttää asiakaslähtöisesti olemassa olevaa, ja tuottaa uutta suomen- ja ruotsinkielistä opetus- ja ohjausmateriaalia • osaa ohjata asiakasta/potilasta käyttämään

	asiakaspalvelun, ohjauksen ja opetuksen kehittäminen	tarkoituksenmukaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita.
Terveyden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Terveyden edistämisen keskeiset käsitteet, eettiset ja filosofiset periaatteet • suomalaisen väestön terveystietäytyminen • ravitsemussuositusten mukainen ruokavalio • ravitsemushoito, ravitsemustilan arviointi ja sairauksiin liittyvät erityisruokavaliot osana kokonaisuhoitoa • kansalliset ja kansainväliset kansanterveysohjelmat ja suositukset • terveyserojen kaventaminen • terveyden ja toimintakyvyn sekä terveystottumusten arviointi • voimavaralähtöinen terveystietäytyminen ja varhainen puuttuminen • elintapamuutoksen tukeminen, muutosvaihemalli • terveyden edistämisen aineistot ja materiaalit 	<ul style="list-style-type: none"> • osaa selittää terveyden edistämisen teoreettiset lähtökohdat ja eettiset periaatteet • osaa analysoida väestön terveystietäytymistä ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä • osaa soveltaa ravitsemushoitoa ja • ohjausta kansansairauksien ehkäisyssä ja hoidossa • osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida terveyttä ja toimintakykyä edistävää toimintaa yksilö-, ryhmä- ja yhteisötasolla yhteistyössä eri asiantuntijoiden kanssa • osaa käyttää näyttöön perustuvia, vaikuttavia terveyden edistämisen menetelmiä • ymmärtää yhteiskunnallisen päätöksenteon yhteyden ja kansallisten ja kansainvälisten suositusten

	<ul style="list-style-type: none"> ryhmän ja yhteisön terveyden edistäminen terveystulosten ja vaikutusten seurantamenetelmiä 	merkityksen terveyden ja toimintakyvyn edistämisessä ja osaa nimetä terveyskäyttäytymisen ja terveyspalvelujen seurantamenetelmiä	
Suun terveyttä leikin keinoin -projekti	<ul style="list-style-type: none"> Kehityopsykologia leikki terveystalonnuksessa terveydenedistämiprojektin suunnittelu, toteutus ja arviointi terveyttä edistävän materiaalin hyödyntäminen, kehittäminen, tuottaminen ja arviointi monikulttuuristen perheiden ja lasten terveystalonnus moniammatillisena yhteistyönä yhteistyössä toimiminen varhaiskasvatuksen työntekijöiden kanssa lasten suun terveys -teoria, pedodontia kulttuurinen perhehoitotyö 	<ul style="list-style-type: none"> organisoi ja toteuttaa terveydenedistämiprojektin lapsille käyttää leikin menetelmää terveystalonnuksessa tunnistaa kulttuuritautansa ja sen merkityksen terveystalonnukseen analysoi ja organisoi kulttuuritautaltaan erilaisten lasten terveyden lukutaitoa vahvistavan terveystalonnuksen tunnistaa lasten suun terveyden erityispiirteet ja kehitysvaiheet 	
Kliinisen suun terveydenhoitotyön kehittävä osaaminen 60 op			
Lapsen suun terveyden lukutaito -projekti	<ul style="list-style-type: none"> lapsen suun terveydenhoito ja terveydenlukutaitoon valmennus Metropolian Suunhoidon opetuskliniikalla 	<ul style="list-style-type: none"> osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida yksilöllisesti kariesen ja iensairauksien varhaishoitot yhdessä lapsen ja hänen 	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija pitää terveystalonnusleikkikhetken, jossa korostuu suun terveydenhoito

	<ul style="list-style-type: none"> • terveyden lukutaidon kulttuurisuus ja kansainvälisyys • kulttuurinen perhehoitotyö suun terveydenhoidossa • suun terveydenhoidon symbolinen ympäristö • hampaiden ominaispiirteet, kehitysvaiheet ja purennan tunnistaminen • ortodontinen suun terveydenhoitotyö simulaatioympäristössä 	<p>perheensä kanssa Metropolian Suunhoidon ope- tuslinikalla</p> <ul style="list-style-type: none"> • määrittää lapsen suun terveydentilan ja ottaa huomioon erilaisten kulttuurien vaikutuksen suun ja hampaiden terveyteen • tunnistaa purentavirheet ja tietää niiden hoitomuodot • ohjaa lasta ja hänen perhettään suun terveyden lukutaidossa • toimii oikomishammas- hoidon tiimin jäsenenä kehittyvän purennan hoidossa 	<ul style="list-style-type: none"> • opiskelija laatii yhtä tutkimus ja kehittämistyön menetelmää käyttäen tutkimukselliseen tietoon perustuvan suun terveyden hoitosuosituksen. • opiskelija hakee tutkittuun tietoon perustuvaa materiaalia ja pitää suun ja yleissairauksien yhteydestä infopäivän • opiskelija pitää kipuun ja kivun muihin ilmiöihin perustuvan infon • opiskelija pitää nuorille suunnatun terveysvalmennustapahtuman kioskissa • opiskelija käyttää apuna sosiaalisen median alustoja valmennustapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa
Tutkimus- ja kehittämistyön menetelmät	<ul style="list-style-type: none"> • tutkimusprosessi ja tutkimukseen perustuva kehittäminen • tutkimustiedon haku ja kriittinen lukeminen • laadulliset ja määrälliset tiedonhankinta- ja analyysimenetelmät ja niiden soveltaminen tutkimus- ja kehitystyössä • kehittämistyön toiminnalliset työtavat • tiivistetty tutkimustieto (esim. suositukset) ja sen 	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee tutkimusprosessin kulun ja tutkimukseen perustuvan kehittämistyön periaatteet • tuntee kehittämistyössä sovellettavia tiedonhankinta- ja analyysimenetelmiä sekä työtapoja • ymmärtää kehitystyössä käytettävien menetelmien ja työtapojen perustelut • osaa kriittisesti arvioida eri menetelmillä tehtyjä 	<ul style="list-style-type: none"> • opiskelija suunnittelee ja pitää suun omahoidon ohjaukseen perustuvan päivän • opiskelija suunnittelee ja pitää omahoidollisen päivän eri kulttuuritaustoista tuleville asiakkaille • opiskelija suunnittelee monikulttuurisuuteen perustuvan tapahtuman. Suunnittelu toteutetaan yhdessä moniammatillisen tiimin kanssa

	<p>käyttö näyttöön perustuvassa toiminnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • tutkimus- ja kehitystyön eettiset periaatteet • keskeinen oman alan englanninkielinen käsitteistö ja terminologia 	<p>suomen- ja englanninkielisiä tutkimuksia</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää tiivistetyn tutkimustiedon merkityksen yhtenäisten käytäntöjen kehittämisessä ja toteuttamisessa • osaa toimia tutkimus- ja kehitystyön eettisten periaatteiden mukaisesti • osaa viestiä englanniksi oman alansa työtehtävissä eri toiminta- ja kehittämissympäristöissä. 	
<p>Nuoren ja aikuisen terveyskäyttäytyminen -projekti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nuoren ja aikuisen terveystarvemuutos ja suun terveydenhoitotyö tiimissä • Suunhoidon opetuslinialla nuorten ja aikuisten suun terveystarkastukset • yleisterveys ja AB-profylaksia • terveystarvemuutos kouluissa • terveystarvemuutos verkossa (eHealth) + sopivat sisällöt (mielenterveys, päihteet ym.) • motivoiva terveystarvemuutos nuoren ja aikuisen 	<ul style="list-style-type: none"> • tekee nuoren ja aikuisen (gingiviitti / alkava parodontiitti) suun terveystarkastuksen ja tulkitsee muutokset suun ja hamppaiden terveydessä • osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida yksilöllisesti kariuksen ja iensairauksien varhaishoito huomioiden potilasturvallisuuden • osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida nuoren terveystarvemuutustilaisuuden 	

	<p>terveyskäyttäytymisen ohjauksessa</p> <ul style="list-style-type: none"> • suun terveydenhuollon kansalliset ohjelmat ja Käypä hoito -suositukset terveystalennuksessa • esteettinen suun terveydenhoitotyö? 	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon terveyskäyttäytymisen vaikutukset suun terveyteen -ohjaa suun terveyskäyttäytymistä sosiaalisessa mediassa • käyttää motivoivan terveyskeskustelun menetelmää • soveltaa suun terveydenhuollon kansallisten ohjelmien ja Käypä hoito • suositusten tietoa työsään
Suun sairauksien ja yleissairauksien vastavuoroinen yhteys	<ul style="list-style-type: none"> • suun sairauksien ja yleissairauksien vastavuoroinen yhteys • kariksen ja kiinnityskudossairauksien mikrobiologia, suun terveydentilan määrittely • parentafysiologian perusteet • antiobioottiprofylaksia suun terveydenhoidossa • lääkkeet ja suun terveys • suukirurgia ja suun taudit • suuhygienistin työn osuus suukirurgiassa (työvaiheet, kirurginen välineistö ym.) 	<ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee suun sairauksien ja yleissairauksien vastavuoroinen yhteyden potilaan hoidossa • kuvaa näyttöön perustuvan hammaslääketieteellisen tiedon merkityksen potilaan hoidossa • tunnistaa suuhygienistin työn osuuden suukirurgiassa

<p>Suu infektioporttina -aikuisen suunhoidon haaste -projekti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • endodontinen suun terveydenhoitotyö • kivun lievitys suun terveydenhoidossa • yleiskomplikaatioiden ehkäisy ja hoito • kliinisen suun terveydenhoitotyön erityiskysymykset taitopajassa (syv.) vuodesta 2018 	<ul style="list-style-type: none"> • organisoii ja arvioi vaativan kliinisen suunhoitotyön simuloitusti taitopajassa ja suunhoidon opetuslinikalla • analysoi yleisterveyden ja suun terveyden vastavuoroista yhteyttä • selittää pään neuroanatomian ja -fysiologian sekä verisuonituksen • käyttää turvallisesti pinta- ja paikallispuudutusta kivunlievityksessä 	
<p>Suun terveydenhoitotyön kulttuurinen monimuotoisuus -projekti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • eri kulttuureista tulevien aikuisten anti-infektiivinen suunhoito tiimissä • suunhoidon opetuslinikalla • lääkehoidot ja lääkelaskut • ensiapu hoitotilanteessa = klinikan ensiapu • työhyvinvointi • kulttuurinen terveystalmentaus 	<ul style="list-style-type: none"> • analysoi ja toteuttaa eri kulttuureista tulevien aikuisten suun terveydenhoitotyön Metropolian Suunhoidon opetuslinikalla ja huomioi toiminnassaan työhyvinvoinnin näkökulman • organisoii terveystalmentauksen erilaisissa kulttuuriympäristöissä 	
<p>Kuntouttavan ja yhteisöllisen suun terveydenhoitotyön kehittävä osaaminen 60 op</p>			
<p>Innovaatioprojekti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • projekti- ja innovaatiotyökentely: ideointi, suunnittelu, toteutus, arviointi, viestintä, julkistaminen, 	<p>Opiskelija osaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kehittää monialaisten toimijoiden kanssa käytännöllisiä, luovia ja innovatiivisia ratkaisuja, 	<ul style="list-style-type: none"> • opiskelija innovoi ja kehittää yhdessä moniammatillisen tiimin kanssa terveystalmentauksen toimintaa. • opiskelija toimii osana moniammatillista tiimiä suuhygienistin

	<p>tuotteistaminen ja markkinointi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • yhteistyötaidot, sidosryhmätoiminta ja verkostotyöskentely. • innovatiiviset työmenetelmät. • yhteisöllisen kehittämisosaamisen alueet: kehittämisen prosessit, kehittämisen koordinointi ja hallinta, kehittämismallien uudistaminen. 	<p>toimintatapoja tai palveluja, joilla vastataan metropolialueen monimuotoisiin tarpeisiin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • soveltaa projekti- ja verkostotyöskentelyä sekä tutkintoalansa osaamista alueellisessa valtakunnallisessa tai kansainvälisessä kehittämistyössä. • hyödyntää omaa asiantuntijaosaamistaan monialaisten asiantuntijoiden yhteistyössä ja työympäristössä. • luoda yhteistoiminnallista neuvottelukulttuuria muiden toimijoiden kanssa. • käyttää ongelmaratkaisu-, yhteistyö- ja viestintätaitojaan yhteisöllisessä kehittämisprosessissa ja päätöksenteossa. 	<p>roolissa. Osaamisessa korostuu terveystaloustieteiden osaaminen ja peruskäsitysten tunteminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • opiskelija suunnittelee ja toteuttaa senioreille suunnatun suun hoitoon liittyvän tapahtuman • opiskelija pitää proteettisten ratkaisujen päivän tai tapahtuman
Opinnäytetyön suunnittelu	<ul style="list-style-type: none"> • opinnäytetyöprosessiin perehtyminen • sopimus- ja lupakäytännöt • toimintaympäristöön perehtyminen ja työelämäyhteistyön suunnittelu • kehittämistarpeen tunnistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa työelämän ja oman alansa kehittämistarpeita tai ongelmakohtia ja suunnitella niihin ratkaisuja - käyttää työnsä perustassa ja rajauksessa luotettavaa tietoa eri lähteistä 	

	<ul style="list-style-type: none"> • lähdekriittinen tiedonhankinta suomeksi ja englanniksi • työtapojen ja menetelmien valinta • kehittämistyön suunnitelman laatiminen ja esittäminen • työpajat: menetelmät, tekstinohjaus ja tiedonhankinta 	<ul style="list-style-type: none"> • soveltaa kehittämistyösäännön ammatillista osaamistaan sekä sopivia menetelmiä ja työtapoja.
Suun terveys yleisterveyden edistäjänä -projekti	<ul style="list-style-type: none"> • suun terveyden ja yleisterveyden välinen vastavuoroinen yhteys • rajattu lääkkeenmääräminen • esteettinen suun terveydenhoitotyö • eri-ikäisten potilaiden suun terveydenhoitotyö suunhoidon opetuslinikalla 	<ul style="list-style-type: none"> • analysoi suun terveyden ja yleisterveyden välisen vastavuoroisen yhteyden • soveltaa rajattuun lääkkeenmääräämiseen liittyviä lakeja, asetuksia ja säädöksiä • hallitsee esteettisen suun terveydenhoitotyön eri menetelmät • hallitsee eri-ikäisten potilaiden suun terveydenhoitotyön
Johtaminen ja yrittäjäyys	<ul style="list-style-type: none"> • yhteiskunnalliset haasteet ja niiden vaikutukset terveysalan ja terveystalouden kehittämiseen • terveydenhuollon organisaatorakenteet ja johtamisjärjestelmät 	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää terveydenhuollon kehittämisen merkityksen ja on selvillä sen keskeisistä organisaatiokenteista • tunnistaa johtamisen merkityksen työyhteisön ja

	<ul style="list-style-type: none"> • erilaisten johtamisteorioiden ja johtamiskäytäntöjen erot • johtaminen ja hoidon sekä palvelun laatu • työelämätaidot: lähijohtaminen ja työyhteisötaidot • itsensä ja oman osaamisensa johtaminen • terveydenhuollon rahoitus, talousjohtamisen tavoitteet ja taloudellisen arvioinnin mahdollisuudet • julkisten ja yksityisten palvelujen kohtaaminen: yhteistoiminta, kilpailutus, uudistuvat rahoitusmallit ja palveluiden tuottaminen • yrittäjyyden perusteet • yksityisen sektorin merkitys ja yrittäjyyden muodot sosiaali- ja terveydenhuollossa • urakehitysmahdollisuudet 	<ul style="list-style-type: none"> • ryhmän toimivuuteen hoidon ja palvelun laadun edistämiseksi • tiedostaa vastuunsa itsensä johtamisesta ja omien työelämätaitojensa kehittämisestä • pystyy kehittämään kokonaisvastuutaan asiakkaan/potilaan hoidossa ja osaa koordinoida asiakkaan/potilaan kokonaisuhoitoon vastuunsa mukaisesti • ymmärtää terveydenhuollon rahoituksen perusteet ja osaa toimia kustannustehokkaasti • ymmärtää yrittäjyyden yhteiskunnallisen merkityksen sekä terveysalan yrittäjyyden perusteet • tietää ja tunnistaa ammatteensa ja työhönsä liittyvät sisällölliset ja hallinnolliset urakehitysmahdollisuudet sekä yhteiskunnallisen merkityksen ja vastuun
Opinnäytetyn toteutus	<ul style="list-style-type: none"> • kehittämistyön toteutus suunnitelman mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työelämää, omaa alaa tai ammatillista osaamista hyödyttävän

	<ul style="list-style-type: none"> • yhteistyö kehittämistyöhön osallistuvien kanssa • tutkimus- ja kehittämistoiminnan viestintä • työpajat: menetelmät, tekstiinhjaus ja tiedonhankinta • kirjallisen opinnäytetyöraportin laatiminen ja esittäminen • vertaisohjaus ja -arviointi 	<p>kehittämistehtävän itseenäisesti, vastuullisesti ja yhteistyössä muiden kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • viestiä työnsä eri vaiheissa selkeästi, perustellusti ja havainnollisesti sekä vertaisyhteisölle että eri yleisöille
Ikääntyneen suun terveys toimintakyvyn edistäjänä -projekti	<ul style="list-style-type: none"> • ikääntyneen suun terveys ja yleisterveys elämänlaadun osatekijänä • nielemisterapia • gerontologia ja geriatritia • aikuisten ja ikääntyneiden suun terveyden edistäminen Suunhoidon Opetus- klinikalla • proteettinen suun terveydenhoitotyö • kulttuuritietoinen ikääntyneen ihmisen suunhoito kotona ja laitoksissa sekä terveydenhuollon ammattihenkilöiden ohjaus ja koulutus ikääntyneen ihmisen suun terveydenhoidossa (teoriaosuus TK-jaksoa varten) 	<ul style="list-style-type: none"> • organisoii ja toteuttaa ikääntyneen suun hoidon yhdessä ikääntyneen, hänen perheensä ja hoitohenkilöstön kanssa • analysoi potilaan yleissairauksien ja suun terveyden yhteyttä • kehittää ikääntyneiden päivittäistä suunhoitoa kulttuuritietoisena läheisten ja hoitohenkilöstön kanssa • toimii yhteistyössä proteettisen suun terveydenhoitotyön tiimissä

<p>Opinnäytetyön raportointi, hyödyntäminen ja kypsyyssäily</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opinnäytetyön raportointi • työpajat: tekstinohjaus ja englanninkielinen abstrakti • kypsyyssäilyä kirjoittaminen • opinnäytetyöprosessin arviointi • työn tulosten kirjallinen, suullinen tai visuaalinen julkistaminen asiantuntijajähtöissä 	<p>Opiskelija osaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • raportoida työnsä tulokset, arvioida niitä ja tuoda esiin kehittämisehdotuksia tarkoituksenmukaisella tavalla kirjallisesti, suullisesti ja visuaalisesti.
<p>Moniasiantuntijuus suun terveydenhoitotyössä -projekti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • terveydenhuollon organisaatioiden rakenteet ja piirteet • perhe- ja neuvolatyötä ohjaavat periaatteet • neuvolatyö ja toiminta neuvolassa • suun terveydenhoitotyön harjoittelu sosiaali- ja terveyskeskuksessa • terveydenhoitajan ohjaaminen suun terveystarkastuksessa • perheen terveysvalmennus • kulttuuritietoinen ikääntyneen ihmisen suunhoito kotona ja laitoksissa sekä 	<ul style="list-style-type: none"> • analysoi ja organisoii kulttuuritietoisesti suun terveydenhoitotyötä sosiaali- ja terveyskeskuksessa sekä suunhoidon opetus- ja tutkimuskeskuksella • organisoii ja toteuttaa terveysvalmennustapahtuman perhe- ja neuvolatyöympäristössä • toimii yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön kanssa • toimii yhteistyössä opetustoimen henkilöstön kanssa • tuntee terveystaloustieteen peruskäsitteet,

	terveydenhuollon ammatti- henkilöiden ohjaus ja kou- lutus ikääntyneen ihmisen suun terveydenhoidossa (harjoittelu sisältyy TK-jak- soon) • terveystaloustiede	joiden avulla pystyy arvi- oimaan toimintaa suun terveydenhuollossa	
Itsenäisen ja konsultatiivisen suun terveydenhoitotyön kehittävä osaaminen 30 op			
Itsenäisen suunterveydenhoitotyö- siltä työelämään -projekti	<ul style="list-style-type: none"> itsenäisen suun terveydenhoitotyön harjoittelu Metropolian Suunhoidon opetuslinikalla tiimissä ja potilastapauksen esittely potilasseminaarissa suun terveydenhoitotyön harjoittelu erikoissairanhoidossa, kehitysvammahuollossa, mielenterveyskuntoutuksessa, dentaalialan yrityksessä tai suun terveydenhuollossa yksityisvastaanotolla panoraamatomografia- ja kartiokeilakuvantamisen perusteet 	<ul style="list-style-type: none"> organisoi, toteuttaa ja kehittää itsenäistä suun terveydenhoitotyötä erilaisissa suun terveydenhoidon toimintaympäristöissä tuntee panoraamatomografiakuvantamisen säteilyturvallisuusohjeet ja laadunvarmistuksen 	<ul style="list-style-type: none"> opiskelija harjoittelee itsenäisesti suun terveydenhoitotyötä ja tarvittaessa ohjaa jatkohoitoon suun terveydenhuollon eri toimijoille.